

PREZIDENTAS: JAV NEAPLEIS P. VIETNAMŲ

JUNGTINĖS TAUTOS SVARSTO, KAIP APTARTI AGRESORIAUS SAVOKĄ

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjunga ir Amerika pasikeitė gan aštriais žodžiais trečiadienio Jungtinių Tautų komitete agresijos reikalams. Sovietų Sąjungos atstovas Platon Morozov reikalavo, kad Jungtinės Tautos aiškiai nustatytų agresijos definiciją. Ta proga Morozovas žodžiais puolė ne tik Ameriką, bet ir Britaniją, Olandiją ir Kanadą už tai, kad jos palaikančios Amerikos ir Nato sąjungos politika. Amerika ir jos sąjungininkai, sakė Morozovas, biją agresijos aptarimo, kaip velniai kad bijo šventinto vandens.

Rusas puolė Ameriką

Sovietų atstovas Morozovas ironiškai kalbėjo, kad žodis agresija esąs amerikiečių militaristų pakeičiamas kitokiais žodžiais. Šiaurės Vietnamo bombardavimas vadinamas "atlyginamuoju veiksmu", nežmoniškas užblokavimas Kubos, kuri kalta esanti tik tuo, kad norėjo nepriklausomybės ir teisės pati apsispręsti, vadinamas "karantinu", nors čia esanti ginkluota agresija. Konge žmonių kruvinas tautinio išsilaisvinimo judėjimo užgniaužimas esąs vadinamas "gailėstingumu misija".

Morozovas reikalavo, kad agresijos aptarimas būtų aiškiai nustatytas, nes, girdi, trūkstant aiškumo pasinaudoja tos tautos, kurios mėgsta kištis į kitų tautų reikalus ir kurios savo tikslų siekdamas nebijo pasinaudoti ginklų jėga.

Atsakymas sovietams

Į šiuos Sovietų Sąjungos atstovo puolimus atsakė Amerikos delegatas Francis Plimpton. Atsakydamas papunkėiui į ruso kalbinimus, Plimpton pareiškė, kad Kubos karantinas jau nebereikalingas. Anksčiau jis buvo reikalingas sustabdyti pavojingai ligai, o ta liga buvo Sovietų S-gos agresyvioji raketos, kurios buvo norima pastatyti Kuboje. Kai sovietai tas visam vakarų hemisferos pasauliui grėsiančias raketas išardė ir išsiūvė, tai ir karantinas buvo nuimtas.

Toliau Plimpton pareiškė, kad esą ironiška, jog pagrindinis agresijos aptarimo advokatas atstovaujantis imperialistinį kraštą, kuris per paskutinius 25 metus jėga okupavo ir į savo imperiją prievarta įjungė dešimtis milijonų žmonių.

Amerikos delegacija, kalbėjo toliau Plimpton, džiaugiasi, kad Sovietų Sąjunga atrodo sustojusi vartoti aiškia agresiją prieš kitas tautas ir dabar vis kalba apie taikingą sugyvenimą. Mes visada su malonumu priimame paklydusius nusidėjėlius, kurie nori grįžti į gerą kelią, tačiau mums truputį keista, kad jie nusidėjėliai tuoj pat nori pasirodyti šventuoliais, pareiškė Plimpton.

Pernykščias sniegas

WROCLAW. — Buvusiamė vokiečių mieste Breslau kalbėjęs sovietų komunistų vadovas Brežnevas pavartojo savo kalboje labai panašų stilių į Nikitos Chruščiovo. Ispėdamas Vakarų Vokietiją, Brežnevas pasakė, kad "vokiečiai, kurie norėtų pamatyti, kaip žydi šitos žemės, gali atvykti, aš galvoju Lenkija jiems neatsakys vizų, kad jie galėtų patenkinti savo smalsumą".

"Tačiau, tie, kurie norėtų pagrobti kitų žmonių turtą, kurie kaip vanagai žiūri į lenkų, čekų ir rytinių vokiečių žemes, tiems mes sakome aiškiai ir galutinai: mieli ponai, jūs šitų žemių nebeamatysite, kaip nematote nei pernykščio sniego".

IS VISO PASAULIO

WIESBADEN. — Vakarų Vokietijoje mirė JAV aviacijos generolas John Hester, kuris prieš savaitę sunkiai susižeidė šokdamas su parašutu. Jo parašutas tinkamai neišsiskleidė.

MASKVA. — Pakistanas pasirašė sutartį su Sovietų Sąjunga. Sutartyje numatoma per ateinančius tris metus padvigubinti abiejų tautų prekybą. Sovietai duos Pakistanui pramonės įrengimų ir žemės ūkio mašinų.

BUENOS AIRES. — Sovietai besiderėdami Argentinoje dėl kviečių, reikalauja, kad Argentina už kiekvieną toną kviečių pirtų iš Sovietų Sąjungos vieną toną žibalo. Sovietų delegacijai vadovauja Ilija Stepanov.

TOKIJO. — Prekyba tarp Kinijos ir Japonijos gali sumažėti. Kinai atsiskakė nuo Japonijoje užsakytą prekybą laivo, kurio statymui japonų vyriausybė neduoda paskolos. Komunistai tvirtina, kad Sato vyriausybė atsiskakė duoti kreditų, spaudžiamą Formozos valdžios. Japonija sako, kad kinai turi gauti paskolą iš privačių ūkinių.

MASKVA. — "Pravda" skundžiasi, kad sovietų jaunimas nemori būti mokytojais. Jau dabar esąs didelis mokytojų trūkumas, ypač matematikos, fizikos ir sveikatos statistika, kiek ir kokiu mokytojų reikės iki 1975 metų. Kitu atveju mokytojų trūkumas vis didės.

DUBLINAS. — Airijoje vyksta vyriausybės rinkimai. Reikia išrinkti 143 parlamento narius ateinantiems penkiems metams. Rinkiminė kampanija neapsiejo be kiaušinių mėtymo ir padegamųjų bombų, kurios daug žalos nepadarė. Dabartinio aiurį jremjero Lemass partija Fianna Fail galvoja rinkimus laimėti. Jo priešininkas James Dillon reikalauja radikalių socialinių reformų.

LONDONAS. — Britų vyriausybė pasiūlė parlamentui rasiinio teisingumo įstatymo projektą. Jis draudžia rasinę segregaciją viešose vietose ir numato bauses už įžeidžiančius žodžius kitos rasės, tautybės ar religijos žmonėms.

NEW YORKAS. — Trečiadienį mirė svarbus geltonųjų budistų dvasiškis Dilowa Hutukhtu — gyvasis Buddha. Geltonieji budistai yra išplitę Mongolijoje, šiai sektai priklauso ir Sovietų Sąjungos kalmukai, bei kaikuri Tibeto vienuolynai.

LISABONA. — Portugalijoje buvo suimti šeši studentai už tai, kad jie priklausė komunistų partijai. Studentai teisme pasiskundė, kad juos policija mušimais privertė prisipažinti komunistais, nors jie tokie neesą.

PREZIDENTAS LYNDON B. JOHNSON

KINIJA PRALEIDŽIANTI SOVIETŲ SIUNČIAMUS Š. VIETNAMŲ GINKLUS

MASKVA. — Korespondentai patyrė iš patikimų sovietų šaltinių, kad Kinija pagaliau sutikusi praleisti Sovietų Sąjungos siunčiamus šiaurės Vietnamui ginklus, kurių tarpe esama ir priešlėktuvinių raketų. Lygiai, kaip prieš dešimt dienų sovietų valdininkai paleido gandą ne tik Maskvoje, bet ir užsieniuose, kad kinai dėl biurokratiškų ir techniškių detalių trukdo ginklų siuntimui, taip ir šį kartą nebuvo jokių oficialių valdžios pareiškimų. Korespondentai gavę įspūdį, kad sovietai norėję, kad ši žinia apie trukdymus kuo plačiausiai pasaulyje pasklistų.

Šis paskutinis epizodas kinų-sovietų santykiuose, korespondentų nuomone, pasibaigė Kremliaus laimėjimu. Sovietai tyčia siuntė ginklus artimiausiu keliu per Kiniją. Kinai visada kaltino sovietus, kad šie neprisideda revoliucinių karų palaikyme, kad jie per minkšti Amerikos imperialistų atžvilgiu, kad tik vieną Kinija padeda viso pasaulio "išlaisvinimo" karuose.

Sovietai pasiūsdami šiaurės Vietnamo vyriausybei ginklų, norėję parodyti, kad ir jie ne vien žodžiais, bet ir darbais padeda Hanoi vyriausybei. Kada kinai perkalavo teisės atidaryti siunčiamus vagonus ir patikrinti sovietų siuntų turinį, sovietai paskleidė žinią, kad kinai trukdo ginklų pristatymą. Tuo kinai buvo pastatyti Azijos tautų tarpe į nemalonią poziciją. Tuo tarpu, kada sovietai padeda savo "socialistiniams broliams" ginklais ir karo medžiaga, kinai trukdo tos medžiagos pristatymą.

Iki šiol karinė Amerikos žvalgyba nepastebėjo šiaurės Vietnamo jokių raketų ženklų. Galimas daiktas, kad užtruks dar ilgesnis laikas, kol jos bus pavartotos.

HAVANA. — Kubos pramonės ministeris Che Guevara paskelbė kariuomenės žurnale straipsnį, kuriame jis palaiko Kinijos komunistų ideologinę liniją. Jis paneigia sovietų siūlomą priemonę — pakelti masių gyvenimo lygį, duoti daugiau laisvos iniciatyvos ir pelno siekimą pripažinti produkcijos varikliu. Guevara pavadina tas priemones atšipusiais iš kapitalizmo paveldėtais ginklais, kurie socializmą gali nuvesti į aklą gatvę.

Prancūzija mažina kareivių skaičių

PARYŽIUS. Prancūzijos vyriausybė nutarė panaikinti privalomą karinę tarnybą. Naujų laikų kariuomenė su atomiais ginklais ir stipriai mechanizuota nebereikalauja tiek daug kareivių. Be to, Prancūzija praradus visas turėtas kolonijas, tu kareivių tiek daug nebereikia. Kiekvienais metais vyriausybei reikia apie 180,000 vyrų-naujų. Apie 30,000 kasmet įstoja į kariuomenę savanoriais. Tuo tarpu, netolimoje ateityje kareivio amžiaus vyrų tikimasi turėti apie 400,000 per metus.

Prancūzija nutarė nemažinti karinės tarnybos laiko, bet ir toliau laikyti kareivius 18 mėnesių. Per trumpesnę laiką kareivio negalima apmokyti sudėtingo šiuo dienų karo mokslu. Todėl, turėdama per daug karinei tarnybai tinkamų vyrų, vyriausybė nutarė neimti tokių, kurie turi šeima, ar studijuoja, ar dirba tautai reikalingame darbe. Iki šiol Prancūzijoje visi vyrai turėjo atlikti karinę tarnybą ir dar 28 metus išbūti atsargoje.

Suvaržė keliones

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė norėdama suvaržyti Kašmiro politiko šeiko Amdullah keliones, atšaukė visas jam duotas paso vizas. Jam leidžiama važiuoti tik į šventąjį musulmų sostinę Meccą. Indija, įpatinai, nori, kad Kašmiro įtakingas vadovas važiuotų į Pekingą.

Šeikas Abdullah jau buvo nuvykęs į Egiptą, Alžirą, Britaniją ir Prancūziją. Alžire jis susitikio ir su Kinijos premjeru Chou En-lai, kuris pasikvietė Kašmiro vadą į Pekingą.

Indijos valdžia nenori leisti Kašmiro vadui vykti ir į Alžirą organizuojamą Afrikos-Azijos tautų konferenciją, kurioje jis gali prašyti Kašmirui laisvės arba susijungimo su Pakistanu.

Komunistai laiko amerikietį įkaitu

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė ruošiasi sušaudyti Viet Congo teroristą, kuris padėjo išsprogdinti Amerikos ambasadą Saigone. Jis buvo sužeistas prieš sprogdinimą sargybinio ir pateko į policijos rankas. Išgirdę apie tai komunistai per šiaurės Vietnamo radiją pagrasino, kad jie atsilysindami nužudys amerikietį Gustav Hertz, kuris buvo komunistų pagrobtas Saigone gatvėse prieš du mėnesius. Hertz buvo aukštas amerikiečių administracijos Pietų Vietnamo pareigūnas.

TOKIJO. — Japonija dalyvaus Azijos-Afrikos tautų suvažiavime Indonezijoje balandžio 17 dieną. Japonijos delegacijoje bus įtraukti ir opozicijos atstovai.

NICOSIA. — Kipro salos turkų mažumos vadovas Fazil Kutchuk apkaltino Britaniją, kad ji nesilaikė Kipre savo pasižadėjimų. Pagal 1960 metų sutartį britai, kartu su Turkija ir Graikija, turėjo prižiūrėti politinę tvarką ir pastovumą. Britai tačiau pasidavė graikų reikalavimams ir iš to atsiradęs Kipro salos įtampimas.

PREZIDENTAS JOHNSONAS PASAKĖ SVARBIAŲ KALBĄ APIE P. VIETNAMŲ

BALTIMORE. — Prezidentas Johnsonas trečiadienį John Hopkins universitete pasakė svarbią kalbą, kurioje aptarė Amerikos politiką Vietname. Kalboje prezidentas davė suprasti, kad Amerika ateityje pradės ieškoti kelių susitarti dėl taikingo Vietnamo reikalų išsprendimo. Jis nurodė, kad Amerika yra pasirošusi be jokių sąlygų derėtis su visais, kurie interesuojasi Vietnamo problemų išsprendimui. Prezidentas Johnsonas pasakė, kad Amerika yra pasirošusi kartu su kitais prisidėti prie pietryčių Azijos gyvenimo lygio pakėlimo.

Protestai dėl rusų trukdymų Berlyne

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos ir sovietų kariuomenės manevrai jau kelios dienas apsupkino susisiekimą tarp Vakarų Vokietijos ir Berlyno. Sovietų lėktuvų skraidymas Berlyne savos soniniais sprogimais išmušė daug langų. Berlyno policija pranešė, kad nuo sprogimų širdies smūgį gavę mirė devyni senyvi vokiečiai.

Valstybės departamentas įteikė sovietų ambasadoriui Dobryninui griežtą protestą dėl pavojingo ir provokuojančio elgesio Berlyne. Sovietų lėktuvai pažeidė visas saugumo taisykles skraidydami žemai virš miesto.

Trijų sąjungininkų ambasadoriai Bonoje įteikė sovietų ambasadoriui Rytų Vokietijoje Abrasimovui protesto notas, kuriose sakoma, kad sovietų lėktuvai šaudė iš kulksvaizdžių virš Berlyno vakarinės sektorių.

Vakarines Vokietijos parlamento prezidentas Eugen Gerstenmeier pareiškė bundestago posėdyje Berlyne, kad vokiečių teisės susirinkti Berlyne yra neuzginčijamos. Jis prisiminė, kad pirmą kartą bundestagai susirenkant Berlyne 1964 metais Rytų Vokietijos parlamentas atsiuntė sveikinimo telegramą.

Gerstenmeier nurodė, kad mintis ruošti parlamento sesiją Berlyne kiekvienais metais buvo atmeta dėl sąjungininkų spaudimo.

Rytinė Vokietija pranešė, kad kariniai manevrai pasibaigė sekmdienį.

Šiaurės Vietnamas pakeitė ministerį

HONG KONG. — Š. Vietnamo vyriausybėje buvo pakeistas užsienio reikalų ministeris Thuy, kuris pasitraukė dėl sveikatos. Naujuoju ministru buvo paskirtas Duy Trinh, kuris žinomas savo palankumu Kinijos komunistų linijai.

Korespondentai rašo, kad š. Vietnamo per paskutinius du mėnesius, kai Amerika pradėjo bombarduoti šiaurės Vietnamo teritoriją, ejo kova tarp Maskvą remiančių komunistų ir Kinijos pasekėjų. Jau kuris laikas šiaurės Vietnamas bandė išlaikyti balansą tarp dviejų komunistinių milžinų.

Vyriausybės pasikeitimai, korespondentų galvojimu, reiškia, kad Vietnamo komunistai ateityje daugiau rems Kinijos reikalavimą, kad taikos derybės Vietnamo gali būti pradėtos tik tada, kai amerikiečiai paliks P. Vietnamą.

Prezidentas Johnsonas ateinančių pirmadienį pažadėjo atidaryti beisbolo sezoną Amerikos lygos žaidynėse, įmesdamas į aikštę pirmąjį sezono sviedinį.

Prezidentas Johnsonas savo kalbos pradžioje aptarė Vietnamo karo kilmę ir priežastis. Šis konfliktas esąs senos priešos naujas veidas. Viena po kitos Azijoje yra užpuolamos valstybės. Komunistinės Kinijos šešėlis yra užgulus visą Aziją. Šis režimas užgniaužė Tibeto laisvę, jis buvo užpuolęs Indiją, jį pasmerkė Jungtinės Tautos už agresiją Korejoje. Vietnamo karas yra tik dalis platesnio agresyvaus tikslo, kurio smurto ženklai pasireiškia visuose kontinentuose.

Nepavargs ir nepasitrauks

Prezidentas Johnsonas nurodė, kad Amerika Vietnamo kovoja dėl to, kad jau nuo 1954 metų Amerika pasižadėjo Pietų Vietnamui padėti apginti nepriklausomybę. Amerika kovojo antrame pasauliniame kare gindama laisvę. Kova vyko Europoje ir Azijoje. Po karo Amerikai liko ta pati atsakomybė — ginti laisvę. Prezidentas pabrėžė, kad šita atsakomybė vykdydama amerikiečiai nebus nugalėti, nepavargs ir nepasitrauks.

Amerika tikisi ir siekia taikos, tačiau ne nuo vienos Amerikos taika priklauso. Taika Vietnamo turėtų garantuoti nepriklausomo Pietų Vietnamo saugumą. Pietų Vietnamas turėtų būti laisvas nuo kitų kišimosi į jo reikalus, laisvas pats tvarkyti savo santykius su kitais kraštais, nesurištas jokiomis sutartimis, be jokių svertimų bazių savo teritorijoje. Tokie yra taikos reikalavimai. Amerika jau daug kartų patvirtino savo pasirošimą derėtis ir tartis. Ir ateityje Amerika yra pasirošusi taikos tikslais derėtis be jokių sąlygų.

Žadą didelę paramą

Toliau savo kalboje prezidentas Johnsonas nušvietė kokia galėtų būti pietryčių Azija, jei jos tautos bendrai ir taikingai siektų geresnio gyvenimo ir pažangos. Amerika yra pasiryžusi duoti savo pinigine, 1 milijono dolerių paramą. Prezidentas išreiškė viltį, kad ir kitos pramoninės šalys prisidės prie ekonominio gerbūvio pakėlimo toje pasaulio dalyje, neiskiriant nė Sovietų Sąjungos. Prezidentas pažadėjo siųsti maisto perteklių ten, kur jo daugiausiai trūksta. Jis pranešė, kad jau daromi planai ir jis jau paskyręs buvusį pasaulio banko prezidentą Eugene Black vadovauti planų sudarymui. Jis pakvietė Jungtinių Tautų generalinį sekretorių U Thant pradėti pasitarimus su atskirais kraštais dėl padidinto bendradarbiavimo siekiant pažangos.

Pirmieji atsiliepimai dėl prezidento kalbos užsienyje yra palankūs. Britanijos premjeras Wilsonas pareiškė, kad prezidento planas atstatyti pietryčių Azijos sritis esąs valstybininko planas, pažangus ir drąsus. Japonijos vyriausybės narys Hashimoto pareiškė, kad ir Japonija prisidėtų savo ištekliais prie Amerikos plano vykdymo.

SEKMADIENIO MASTYMAI APIE TĖVŲ KOMITETUS

Tas pavasaris, kad jį kur bala, šaltas ir gana. O sniego tiek priverst, kaip iš peklės, kad geras rogiakelis pasidarė taip kaip Lietuvoj per Naujus Metus. Ale vistiek, manau, po pamaldų išėjės neisiu dar taip greitai namo, bet pastovėsiu prie bažnyčios ir pasipypkiu. Dabar rūkau pypkę (mat, daktarai sako, kad nuo cigarečių gali gauti vėžį). Nedaug ir rūkau, kur čia pensininkui rūkyti daug — juk vistiek tabakas brangus. Stoviniuoj tarp žmonių, pasistatęs apikaklę, o dūmas smilksta pro pat nosį. Skanus tabako dūmas, nieko negali sakyt. O iš bažnyčios tuo tarpu tiek daug išėjo žmonių. Grūdosi, stumdėsi alkūnėmis vieni pro kitus, bet mano pažįstamų — tai nė vieno. Jau beveik norėjau nusispovėsi eiti namo, bet žiūriu — pats paskutinysis išreplioja Pilypas Parugys.

— Kad tave kur dievail Na kogi taip ilgai sėdėjai? Juk suma jau seniai pasibaigė! — užklausiui drąsiai savo draugą, dar iš Lietuvos pažįstamą. O... prisimenu... tarnavome kariuomenėje ir pas merginas drauge jojome... Pulko adjutantą paprašėme syki arklių. Sakome, ten bus toks "klumpių sunėsimas", o Pilypo tėviškė tik už pusės kilometro. Adjutantas ir sako mudviem: "Na, tai galiu joti. Patys arklius šeriate, tai kodėl nepajodinėt? Tik velniavų neprisidirkbit!" dar pridėjo juokaudamas. O mudu taip išsipuėnom, pentinuoti, uniformos tik šviečia... O, buvo geri laikai...

— Na, matai, užtrukau, — pradėjo Pilypas Parugys, — stacijas čjau. Juk taip ir neprisirengiu. O dabar, matai, gavenios laikas. Reikia kartais ir daugiau pasimelsti. Juk nežinau, žmogus, kada tave pašauks, o dabar šitai sirdimis krinta ir daug jaunesni už mane.

— Na, tai kas gero? Kaip gyvenai? Juk seniai matėmės! Jau tu nebeatvažiuoji nė į pikičius!

— Matai, kad aš vis su tom kojom. Sakiau, kad išėsiu į pensiją, tai bus geriau, ale nepraeina ir tiek. Tepu visokiom

mostim, bet nieko nepadedu. Tur būt, jau senatvė... Naje, prisiminiu, kaip ten su tuo Tėvų komitetu? Ar teisybė, kad, sako, net poros tūkstančių dolerių... ir parašai netikri?... Sakau, jei pamatysiu, tai paklausiu, juk tavo anūkai ir lituanistinę mokyklą lanko.

— Matai, apie tą komitetą aš daug negaliu pasakyti. O dar kokios, tai, va, prieš bažnyčios duris gali be reikalo nuodėmę padaryti. Ale mano žentas anądien parėjo labai supykęs iš susirinkimo ir sako, kad teisybė. Dabar tą Tėvų komitetą nuvertė ir išsirikno kitą. Tai dabar nežinia, kaip ten viskas bus?

— Tai kas čia dabar darosi su tais Tėvų komitetais?

— Matai, čia Amerika. Čia jau dabar ne taip, kaip seniau Lietuvoje buvo. Lietuvoje tų Tėvų komitetus žinojo, kas jam priklauso. Aprūpindavo mokyklą malkomis; žiūrėjo, kad mokyklos stogas nebūtų kiauras, kad vaikams ant galvų nelytų. O čia viskas dabar kitaip. Va, dar neseniai skaitau laikraštyje: komitetas pasiūlė pakeisti mokyklų programą, sumažinti mokslo metus; dar to negana — iš vienos pradžios mokyklos padarė gimnaziją. O ką, sako, vaikai gabūs, viską greit išmoksta, tai kam čia gaišti laiką — užtenka poros metų ir mokyklai ir gimnazijai. Arba, žiūrėk, toj Montessori mokykloje.

— O kokio? Matai, man sumaišo. Juk yra du Berlynai, du Vietnamai, dvi Korėjos, dvi Montessori. Tai aš nežinau, apie kurią tu šneki, — įsiterpė Pilypas.

— Manai, kad aš žinau? Ir aš nežinau. Nugl, šneku apie tą, kur daugiausia laikraščiai rašo. Kai paskaitai ir pasižiūri į fotografijas, tai ten mokytojų visai nematyti, tik Tėvų komitetai. Ale, rodos, turėtų būti ir mokytojų, jeigu vaikų yra apie pusimtį.

— Na, tai jau taip išeina, kad, tur būt, visą mokymą perims Tėvų komitetai, o mokytojams reikės eit šeko piau.

— Arba, žiūrėk, vėl... Tos vaikų varžybos, rodos, kad niekis — padeklamuoti eilėraščių ar paskaityti kokią pa-

Naujausias automobilis, angliškai pavadintas "Sidewinder". Jis gali važiuoti bet kokiais keliais ir pašlaitėmis. Motoras stumia visus keturis ratus. Jeigu yra reikalo, tai mašinos sunkumą galima pernesti į kitą automobilio pusę ir lipni gana stačiomis pašlaitėmis.

sakėlę, bet vistiek reikia mokytojų, kurie žinotų, kaip atrinkti geriausius. O čia dabar skaitau, kad į komisiją įeina net kelių Tėvų komitetų nariai. Na, sakau, jau gražiausiai! Tai tik kiekvienas turėtų suprasti, kam jis tinka ir kur. Tėvų komitetas turėtų sceną pašluoti, suolus sustatyti ir kitus panašius darbus atlikti. O čia dabar, matai, viskas kitaip.

— Naje, prisimenu ir aš, — pradėjo Pilypas. — Buvau tada pulke viršila. Brolau, ne eilinis! Nieko nepadarysi! Taip kaip šiandien, rodos, pulko vadas, amžinatilš, jau miręs... Skaičiau neseniai "Kary". Sugrįžo iš Vorkutos į Lietuvą nusilpęs ir mirė... Kur tau išlaikys tų nevidonų koncentracijos stovyklose... Tai, žinai, mane paspyrė važiuoti su maistu ir kariška virtuve į mokinių stovyklą. O stovykla, kaip dabar matau, prie pat Alaušo ežero. O gražumėlis jaunimo! Dalyvavo, kiek prisimenu, apie keturiasdešimt gimnazijų. Privirėm mes jiems kopūstų ir žirnių košės su spurgais. Net dabar man seilės, rodos, bėga. Kad jie valgė, kad valgė, net jų ausys linko. Matyt, patiko iš kareiviško katilo. O tada pavalgė, dar riebaluotais smakrais, kad deklamavo, kad skaitė... net Alaušo ežeras bangavo... Ir aš su savo virtuvės vyrais, vieną popietę susėdę po medeliais, klausėmės. Tai buvo varžybos! Ale ten jokių Tėvų komitetų nebuvo. Ten viską tvarkė mokytojai.

— Naje, gražūs atsiminimai. Ką darysi, kad dabar kitį laiką...

— Na, tai lik sveikas. Reikės jau traukti namo, nes, žinai, maniškė tuoj unksčia, kad vėlai pareinu namo. Matai, vis bijo, kad į taverną neužėičiau. Kur aš tau eisiu? Ten tamsu, bijau ir į vidų įeiti, — pačjęs jau gerą galą, dar posteringavo Pilypas.

— Atsisveikines ir aš pajudėjau pamažu namų link. Pypkę jau seniai buvo užgesusi, o iš dangaus pradėjo kristi baltos, lengvos sniegės. Eidamas apsnigsto parko taku, aš vis dar galvojau, kad juos kur šeškas — tuos Tėvų komitetus...

Pensininkas

Susan Spottless says: KEEP AMERICA BEAUTIFUL

Vienybė: Juškėnai, nešdinkis iš Naujienu

Š. m. Naujienu 72 nr. parašiau straipsnelį "Vienybė parvarčius". Matomai pataikyta į skaudžią vietelę ir štai š. m. balandžio 1 d. Vienybės 12 nr. kažkimas be jokios pavadės bei inicialų piškina: "...kuris ten nuolat kyšo už demokratizmo apologijų, už matulioninės, juškėninės barškalinės kokofonijos..."

Ten pat taiso laikraščio korektūros klaidas ir daro pastebėle "Beje, S. Pipiraitė-Tomarienė nėra dypukė, nes ji atvyko į JAV 99 m." (O, Viešpateli, kokia sena toji Tomarienė!)

Kitoje vietoje vėl kažkoks P. B. (O kokių gi biesų bijai pilno vardo ir pavardės pasirašyti?), išderges dr. P. Grižinai, mane paspyrė važiuoti su maistu ir kariška virtuve į mokinių stovyklą. O stovykla, kaip dabar matau, prie pat Alaušo ežero. O gražumėlis jaunimo! Dalyvavo, kiek prisimenu, apie keturiasdešimt gimnazijų. Privirėm mes jiems kopūstų ir žirnių košės su spurgais. Net dabar man seilės, rodos, bėga. Kad jie valgė, kad valgė, net jų ausys linko. Matyt, patiko iš kareiviško katilo. O tada pavalgė, dar riebaluotais smakrais, kad deklamavo, kad skaitė... net Alaušo ežeras bangavo... Ir aš su savo virtuvės vyrais, vieną popietę susėdę po medeliais, klausėmės. Tai buvo varžybos! Ale ten jokių Tėvų komitetų nebuvo. Ten viską tvarkė mokytojai.

"Aukštu" stiliumi parašiu-

DOVANOS IR KELIONĖS PER COSMOS

New York, N. Y. — Gabriel Reiner, advokatas, Cosmos Travel Bureau ir Cosmos Parcels Express Corp. prezidentas, tik ką grįžo iš Maskvos. Jis plačiau susipažino su kelionių ir dovanų siuntimo į rusų užimtus kraštus klausimais. P. Reiner pareiškė, kad Cosmos Parcels Express Corp. patarnavo ir ateityje padės daugeliui klientų ne tik siųsti siuntinius, bet ir užsakyti automobilius, šaldytuvus, maisto produktus, televizijos ir radijo priimtuvus, foto aparatus, audinius ir kitus dalykus vietoje. Praeityje daugelis amerikiečių buvo patenkinti Cosmos Parcels Express Corp. ir jos skyrių patarnavimais.

P. Reiner, kaip teisininkas, domėjosi turizmu į USSR problemomis. Jis patyrė naudingų informacijų, kurios padės Cosmos Travel Bureau, Inc., patenkinti patarnauti daugeliui savo klientų.

Sovietų Sąjungoj pagaminti dalykai dovanoms, taip pat ir siuntiniai iš Amerikos Cosmos Parcels Express Corp. priimami ir toliau; kiekvienas užsakymas, kaip ir praityje, bus skubiai ir tinkamai išpildytas. Svarbu priminti, kad Cosmos Parcels Express Corp. ir Cosmos Travel Bureau daugelį metų tarnauja savo klientams. Žinant, kad p. Reiner vadovauja šioms abiem firmoms, pilnai galima tikėti, kad jos gerai ir patikimai atliks savo uždavinius. Pr. Didžiū (Sk.)

AUKOKITE PATYS IR PARAGINKITE KITUS AUKOTI NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI

Čikagos moksleivių dailiojo žodžio varžybų rezultatai

Pereitų sekmadienį su dideliu pasisekimu praėjo Čikagos Apygardos, lituanistinių mokyklų moksleivių dailiojo žodžio varžybos. Finale dalyvavo virš dvidešimt kontestantų. Žemiau paduodame varžybų laimėtojus.

Skaitymas

Pirmoji grupė. Grupė sudaro pirmo ir antro skyriaus moksleiviai.

- 1) Matukaitė Violeta, Dariaus - Girėno lit. mokykla.
- 2) Janulevičiūtė Rima, Marquette Parko lit. mokykla.
- 3) Markelytė Daiva, Cicerio Sv. Antana par. lit. mokykla.

Antroji grupė. Grupė sudaro trečio ir ketvirto sk. moksleiviai.

- 1) Juodvalkytė Rūta, Brighton Parko lit. mokykla.
- 2) Šerepkaitė Mirta, Marquette Parko lit. mokykla.
- 3) Kviklytė Danguolė, Dariaus - Girėno lit. mokykla.

Trečioji grupė. Grupė sudaro penkto - aštunto sk. moksleiviai.

- 1) Domijonaitis Rimantas, Brighton Parko lit. mokykla.
- 2) Jaraitė Daina, Roselando lit. mokykla.
- 3) Leonaitė Giedrė, Bridgeporto lit. mokykla.

Aukštesniųjų lit. mokyklų grupė.

- 1) Ruibytė Vitalija, Čikagos Aukšt. lit. mokykla.
- 2) Lampsaitytė Raminta, Čikagos Aukšt. lit. mokykla.
- 3) Arštikytė Audronė, Cicerio Aukšt. lit. mokykla.

Deklamavimas

Pirmoji grupė. Grupė sudaro pirmo - ketvirto sk. moksleiviai.

- 1) Spurgytė Nora, Brighton Parko lit. mokykla.
- 2) Sobieskytė Violeta, Marquette Parko lit. mokykla.
- 3) Gimbičkaitė Violeta, Lemonto Maironio lit. mokykla.

Antroji grupė. Grupė sudaro penkto - aštunto sk. moksleiviai.

- 1) Noltė Danutė, Roselando lit. mokykla.
- 2) Rutkaitė Adėlė, Brighton Parko lit. mokykla.
- 3) Matulytė Audronė, Dariaus - Girėno lit. mokykla.

Aukštesniųjų lit. mokyklų grupė.

- 1) Šuopytė Jūratė, Čikagos Aukšt. lit. mokykla.
- 2) Skorubskaitė Rima, Cicerio Aukšt. lit. mokykla.

Viso varžybose dalyvavo 14 lituanistinių mokyklų, atsiųsdamos 55 varžovus.

Bronius Nainys

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

"Somebody forgot..."

every litter bit hurts"

How to find happiness as a mother-in-law

No reason to be sensitive about being a mother-in-law. There are a lot of happy ones these days.

Like the ones who start the bride and groom out saving—with a gift of U. S. Savings Bonds.

This provides them with the wherewithal for those little emergencies that always seem to crop up with young couples. Or helps them meet the down payment on their first home. A gift of Bonds will tell them you're happy to help.

If it's a bit late for a wedding

gift, Bonds make a good way to celebrate grandmotherhood, too. Bonds will grow right along with the new baby. And he'll get back \$4 for every \$3 you invest if the Bonds are held to maturity.

Millions of Americans help themselves—and others—with U.S. Savings Bonds. And every dollar they invest helps their country spread the freedom word a little farther.

Any way you look at it, U. S. Savings Bonds make a dandy nest egg. And a very happy mother-in-law.

Buy U.S. Savings Bonds

STAR-SPANGLED SAVINGS PLAN FOR ALL AMERICANS

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and the Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Valandos: pirmadi., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniaiis uždaryta; ketvirtadi. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdžiū, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAZOJŲ LIETUVA, 327 psl. \$3.00
5. K. B. Kraučionas, SIAUROJUJŲ TAKELIU, 178 psl. \$2.00
6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 psl. \$10.00
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl. \$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$5.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl. \$6.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švalietis, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rastenio vertimas, 40 psl. \$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE \$5.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJURIAIS, PAMARIAIS \$5.00
17. Jurgis Savickas, ŽEMĖ DEGA. \$4.50
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$2.50

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Los Angeles, Calif.

MIRĖ VLADAS KONDRATAVIČIUS, BUVĘS LIETUVOS DRAMOS TEATRO ARTISTAS

Balandžio 5 dienos rytmetį Los Angeles mieste mirė Vladas Kondratavičius, buvęs Lietuvos valstybinio teatro dramos aktorius, sulaukęs 61 metų amžiaus.

Lietuvoje Vladas Kondratavičius, baigęs valstybinę dramos studiją, keletą metų dirbo dramos teatre aktorium. Vėliau, iš valstybinio dramos teatro pasitraukęs, tarnavo Susisiekimo ministerijoje statistikos skyriuje referentu, bet teatro meną mylėdamas visą laiką buvo aktyviu šaulių sąjungos teatro Kaune nariu — aktorium.

Los Angelė gyvendamas Vladas Kondratavičius jau scenonėjo — nevaidindavo, bet visą laiką buvo Dramos Sambūrio narys. Jis stambiomis sumomis paremdavo šią organizaciją. Lan-kydavo visus lietuvių vaidinimus.

Los Angelė Vladas Kondratavičius sėkmingai vertėsi privačiu bizniu, laikydamas automatinę skalbyklą (laundromat).

Liko žmona Jadvyga Kondratavičienė. Jų dukrė Jonė čia studentaudama veikt studentų sąjungos skyriuje ir buvo aktyvi Santaraj-Šviesoj, kai prieš keletą metų ta organizacija čia gerai gyvavo. Studijuodama Chicago universitete, siekdama magistro laipsnio, susipažino su vienu iš Australijos atvykusiu studentu, ištėkėjo ir gyvena Australijoje, Sidney mieste. Jos vyras to universiteto yra profesorius teisių fakultete. Gavusi žinią apie tėvo mirtį, Jonė Kondratavičiūtė telefonu iš Australijos pranešė, jog su sūnum atskrianti į laidotuves.

Los Angelė gyvena su šeima dvi Vlados Kondratavičiaus seserys: Marija Šaltiniene ir Ona Paltuvienė. Sesuo Julija yra Lietuvoje likusi, ištėkėjusi už istoriko Juozo Dundulio. Anglijoje gyvena sesuo Valerija, ištėkėjusi už ekonomisto Jono Jakobko.

Vladas Kondratavičius buvo labai gero ir nuoširdaus būdo žmogus. Lietuviškąją veiklą remdamas (šimtines yra davęs Tautiniams namams) pats į organizacijų valdybas neidavo, sakydamas, jog organizacijų vadovybėse esant neapsieinama, kad žmonės vienas kitam "skersą" žodį nepasakytų. O lietuvių į lietuvių skersavimas jam buvo ne prie širdies.

Buvo pašarvotas Vladas Kondratavičius Hamrock laidotuvių koplyčioje, balandžio 8 d. po pamaldų iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios išlydėtas į Holy Cross kapines Los Angeles mieste.

Linas Raslavičius platina "Tėvynės Atgarsius"

"Tėvynės Atgarsiai" — Chicago Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos mokinių laikraštis. Antrajame numeryje, pir-

mojo puslapio fotografija vaizduoja, kaip 6b klasės mokinys, Linas Raslavičius, tą laikraštį Chicagoj pardavinėja — platina.

Pasiekė tas laikraštis ir Los Angeles. Ačiū platintojui — gavau paštą, perskaičiau ir pasidžiaugiau, o kai šv. Kazimiero parapijos kieme knygu pardavėjas Vacys Prižgintas pasiūlė — galėjau pasigirti, jog jau tiesiai iš Chicago gavau.

"Tėvynės Atgarsiai" — mokslievių laikraštis, labai puikiai atrodo. Tai nepalyginamos technikos su anų laikų mūsų, Lietuvos gimnazistų "šafirografuotais" leidiniais.

Laikraščio viršelyje surašyta daug pavardžių: redakcijos, fotografų, leidėjų ir globėjų...

Lietuvoje, iki A. Smetonos valdymo, kol galėjo veikti mokslievių organizacijos, kiekviena draugijėlė, kiekviena klasė leisdavo laikraštėlį — lenktyniaudavo. Stengdavosi kitus pralenkti — geresnį ir įdomesnį išleisti. Globėjų nebūdavo — mokiniai naudojos laisve.

Atsimenu, Mažeikių gimnazijoje būrelis mokinių susimetėm "šafirografuotą" laikraštėlį išleisti. Buto šeimininkė tik maldaknygę mokojo paskaityti. Laikraščių neskaitė, bet dažnai prisaradavo, kad laikraščiai, ir dar nebažnytiniai, be globėjo leidžiami — kelrodis į peklą. O kai nugirdo, jog jos bute laikraštį spausdiname, atbėgo pasižiūrėjo ir rankas ant krūtinės susidėjusi ištarė:

— Dabar žinau, kas tuos "čerauninkus" laikraščius "drukuoja"! Vaikai!

Žinoma, ji neturėjo supratimo, koks skirtumas tarp laikraščio, skirto visuomenei ir mokyklos vaikų laikraščio.

"Tėvynės Atgarsių" redakcijai, bendradarbiams, leidėjams ir platintojams linkėtina ir toliau spaudos darbe lavintis.

• Žurnalistų S-gos Los Angeles skyriaus narių susirinkimas balandžio 3 d. teatsilankė tik keturi; trijų asmenų valdyba ir vienas eilinis narys. Į šią organizaciją prieš porą metų buvo susirašiusių nariais apie 30 asmenų. Prasidėjus nesutarimams ir teisme byloms iš žurnalistų skyriaus išstojo: A. Giedraitis, A. Gustaitis ir L. Balvočius; o kiti, kai susirinkimas neatsilankė, spėjojama, gal irgi išslydo, kaip Grigo bitės...

Ginčai dėl "aukso"

Buvo laikai kai į Kaliforniją žmones auksas traukė. Aukso kasyklos dabar tik legendų ir pasakų tema. Kai kurios Kalifornijos aukso kasyklos paverttos turistų lankymo vietomis — muziejais, o kitos uždarytos ir paliktos be priežiūros — Dievo valia.

Dabar čia žymią vietą ekonominiame gyvenime yra užėmęs "skystasis auksas" — aliejus arba alyva, žibalas. Iš šio "skystojo aukso" gaminami įvairūs degalai — benzinas ir tepalai. Tai vienas žymiausių Kalifornijos valstybės pajamų šaltinių.

Kalifornijos steitas ginčijasi ir bylas veda su federaline valdžia. Washingtono išaiškinta, jog federalinei valdžiai priklauso visi turtai, kurie yra po jūros dugnu. Bet kur yra steito teritorija ir kur prasideda "atviroji jūra", kuri turi priklausyti federalinei valdžiai? Tas klausimas iškeltas ir nėra dar išspręstas, nes Kalifornijos teritorijoje yra tokios salos, kaip Santa Rosa, San Clemente bei Santa Catalina, kurios mylių myliomis atskirtos nuo žemyno.

Ar iki tų salų besąs vandenynas yra Kalifornijos teritorija — ar priklauso federalinei valdžiai? Keli metai jau tas ginčas teismuose sprendžiamas. O ginčytis ir bylinėtis yra pagrindo, nes tarp tų salų vandenyno požemyje yra ežerai alyvos. Kas turi teisę tą alyvą siurbti — Kalifornijos valstybė ar federalinė valdžia?

Žolė neuaga, bet alyva sriuvena

Mr. ir Mrs. Radion Slipjy Los Angeles mieste prie Wilshire Blvd. (kiek į vakarus nuo La Brea Ave.) nusipirko namelį. Trejetą metų pagyveno, bet kieme žolės užauginti negalėjo. Pagaliau užodė dujų kvapą. Pasišaukė gazo kompanijos techniką, tas apžiūrėjo ir gazo vamzdžius rado tvarkoje.

Kalifornijos pietinėje dalyje namai, ypač senesnieji, taip pastatyti, jog tarp žemės ir namo grūdų paliktas tarpas, kad vėdintųsi, kad medis nesudrektų, kad į namą neįsimestų drėgno medžio griaužikai — termitai. Po namu žmogus gali ropom landyti.

Mrs. Slipjy atsitiktinai palindusi, atsidūre lyg aliejaus prūde. Namu savininkai pasijuto lyg besėdį ant parako bačkos — Jei tik kas degtuką numestų ar kibirkštį įskeltų — namas užsidegtų. Kieme, kur žolė neuaga, jie prakasė kelių colių duobę. Tuoj bematant prisisisunkė pilna duobė alyvos.

Namas tokioje miesto zonoje, kur neleidžiama daryti grėžimų, negalima įrengti jokių alyvos pompų. Tačiau namą gelbėti savininkas turi teisę. Mr. Slipjy miesto bibliotekoje išskaitė visas knygas apie alyvą. Remdamasis savininko teise savąjį namą gelbėti, jis gavo leidimą po žeme įrengti baseiną, į kurį suvarva jo kieme besisunkinantieji degalai.

Kiekvieną šeštadienį vienos kompanijos sunkvežimis atvažiuoja ir iš to požeminio baseino išspumpuoja 2,000 galonų degamosios alyvos. Mr. ir Mrs. Slipjy kas mėnesį iš alyvos kompanijos gauna \$500 čekį.

Kadangi alyvos kompanijos kovoja su miesto valdžia ir vis daugiau gauna teisių mieste alyvą siurbti, Mr. ir Mrs. Slipjy jau yra gavę daug ir brangios kainos pasiūlymų, kad jie savo namus ir sklypą parduotų alyvos kompanijom. J. Klauseikis

BŪSIMIEJI NAUJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ MOKYTOJAI

JAV LB Chicago apygardos valdyba surengė tautinių šokių kursus, kad parengti daugiau tautinių šokių mokytojų. Kursai tęsiasi nuo š. m. sausio 7 d. iki balandžio 11 d. Jie vyko Jaunimo Centre, Chicagoje. Nuotraukoje iš kairės į dešinę sėdi: Alb. Valentinas, spaudos koresp., akordeonistas Vyf. Gutauskas, kursų mokytojas — Fr. Gramontienė, Aldona Martienė, Nijolė Pupienė, (nera F. Strolis) ir kursų koordinatorių Juozas Šlaugas. Toliau kursų lankytojai. Nuotrauka V. Noreikos

TAUTINIAI ŠOKIAI - LIETUVYBĖS PALAIKYMAS

JAV LB Chicago apygarda šių metų pradžioje suorganizavo tautinių šokių kursus, kurie jau veikia nuo sausio mėn. 7 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Juos lanko 32 šokėjai — 24 mergaitės ir ponios ir 8 vyrai. Pamokos ir paskaitos vyko kiekvieną sekmadienį.

Kursų tikslas: parengti naujus tautinių šokių mokytojus, kurių dabar jaučiama didelė stoka. Daugelis lituanistinių mokyklų visi neturi tautinių šokių mokytojų, o tautiniai šokiai yra vienas iš neatskiriamų pagindų lietuviybės išlaidyme šiandieniniame mūsų jaunime. Todėl Lietuvių Bendruomenės Chicago apygarda šiuo žygiu atlieka svarbų darbą lietuviybės išsilaukimo bare. Juk svarbiausi rūpesčiai šioje srityje mūsų visų yra nukreipti į jaunimą.

Kursuose dėstė šie tautinių šokių mokytojai: Aldona Martienė, Nijolė Pupienė, Francis Gramontienė ir Faustas Strolia (muzikiniams reikalams).

Kursų akordeonistas — Vyf. Gutauskas.

Kursantai, be praktiškų šokių pamokų, išklause šias labai naudingas ir įdomias paskaitas: A. Martienės — Tautinių šokių ir žaidimų mokymas mokyklinio amžiaus jaunimo grupėse, Nijolės Pupienės — Lietuvių tautinių šokių istorija, Fr. Gramontienės — Dešimtys mokymo metodikos taisyklių, Petro Maldeikio — Pradžios mokyklos mokinio psichologiniai bruožai ir paskutinioji paskaita buvo specialiai į Chicago atvykusio tautinių šokių pionieriaus Vytauto Biliajaus — Tautiniai šokiai.

Tautinių šokių kursai baigiasi balandžio 11 d. Tą dieną bus naujųjų tautinių šokių mokytojų išleidžiamieji egzaminai.

Kursai vyko labai darnioje dvasioje ir lietuviškame susiklausime. Gražių ir labai naudingų lietuvių pastangų padėta iš abiejų pusių: tiek iš mokytojų, tiek ir iš kursantų. Padėka gi lieka LB Chicago apygardos valdybai. Kursų koordinatorių buvo Juozas Šlaugas.

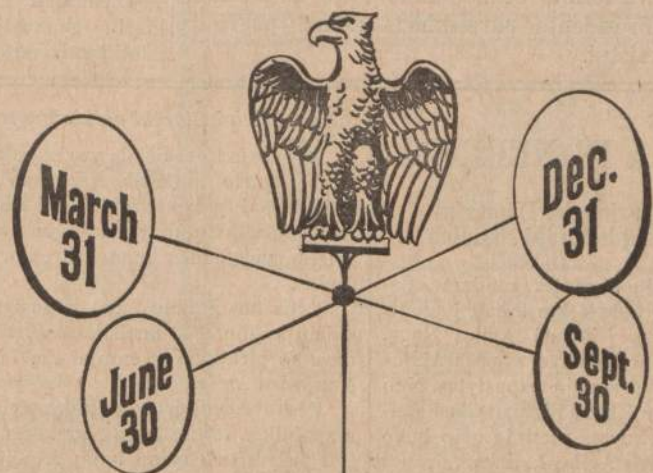
LB Chicago apygarda išleidžia šiuo kursų proga tautinių šokių vadovą-knygą, kurios medžiaga atskirai naudojosi kursantai. Tautinių šokių literatūros jaučiamas didelis trūkumas, todėl šis leidinys bus labai naudingas. (Alb. V.)

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nesij dideli trokšt - Nupjaušai kraustymo irankiai) Šių metų patirtimas - Pijus ir savišaliojas patarimai JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Hillbrook 5-9209

Kalifornijos kalnu pašlaitėmis jaunimas čiuožinėjo, o kai priartėjo prie Baldy kalno, tai krito didelis sniego gabalas ir užvertė kelis čiuožėjus. Paveikslė matome kitus čiuožėjus, bandančius išgelbėti užverstuosius. Pavyko visus atkasti. Vienam buvo nulažta koja, o kiti trys išgelbėti sveiki

STANDARD Savers Get an Extra Pay Day March 31...

4 1/4% Current rate per annum 4 Times a Year

All Savings in by the 15th Earn from the 1st

On March 31, our savers will receive their first dividend of 1965 — computed at the high rate of 4 1/4% per annum. Savings grow faster and larger at Standard Federal because we pay dividends 4 times each year; earnings are added to savings and are compounded quarterly. For safer savings and higher earnings, save at Standard Federal Savings!

Chicagoland's Strongest

STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOURS: Mon. Thru. — 9 to 5 Tue. Fri. — 9 to 4 Sat. — 9 to 12 Wed. — Closed

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Virginia 7-1140

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate **4 1/2%** per annum Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

Subscription Rates:		Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.		metams \$13.00	
		pusei metų \$7.00	
		trims mėnesiams \$4.00	
		vienam mėnesiui \$1.50	
Užsieniuose		Užsieniuose	
		metams \$16.00	
		pusei metų \$8.00	
		vienam mėnesiui \$1.50	
Dienraščio kainos:		Naujienos eina kasdien, išskyrus	
Chicagoje ir priemiestiuose		sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100.	
metams \$15.00		Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
pusei metų \$8.00			
trims mėnesiams \$4.00			
vienam mėnesiui \$1.50			

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

JAV politika Vietname ir taikos planas

Trečiadienio vakare prez. Lyndon B. Johnson pasakė Johns Hopkins universiteto auditorijoje, Baltimore, Md., svarbią kalbą apie administracijos politiką Vietname ir taikos planą Pietryčių Azijos tautoms. Svarbiausi jo kalbos punktai yra šie:

Jungtinės Valstybės nesitrauks iš Vietnamo, kol tenai nebus pasiekta taika, užtikrinanti laisvę ir nepriklausomybę Pietų Vietnamui ir jo kaimynams, kuriems gresia agresijos pavojus iš laisvės priešų pusės.

JAV sutinka, pasakė prezidentas, bet kada pradėti taikos diskusijas, nestatydamas iš anksto jokių sąlygų, bet tuo supratimu, kad ir iš kitos pusės nebūtų statoma sąlygų. Diskusijos gali eiti bet kuriuo būdu: tarp paskirų įgaliotų asmenų, tarp mažų grupių ir didelėse konferencijose.

JAV neturi tikslo įsigyti naujų teritorijų arba paimti savo kontrolėn kurią nors šalį; priešingai, JAV nori padėti Azijos tautoms apsisūvesti, išmokti apsaugoti nuo ligų savo sveikatą ir išnaudoti gamtos turtų versmes savo materialinei būklei pagerinti.

JAV kvies pramoningas tautas dalyvauti šitų tikslų įgyvendinime, neišskiriant ir Sovietų Sąjungos, kai bus pasiekta teisinga ir pastovi taika. Bet pradėti šitą didelį darbą reikia dabar, nelaukiant iki pasibaigs kova, nes tų suvargusių šalių žmonės šiandien kenčia bada, sunkiai dirba be poilsio ir be laiko miršta.

Pagelba jiems reikalinga tuojau. Šituo tikslu prez. Johnsonas siūlo įsteigti tarptautinę organizaciją Pietryčių Azijos ekonominiam išvystymui ir prašys JAV kongresą paskirti šiam reikalui vieną bilijoną dolerių.

Atsiliepiama JAV-ėse ir kitur

Savo kalba, pasakyta Baltimorėje, prez. Johnsonas, nors įsakmiai to neminėdamas, davė atsakymą 17-kai neutralių tautų, kurios ragino JAV tuoj nutraukti karinius veiksmus Vietname ir pradėti taikos derybas, nereikalaujant, kad komunistai pirma prižadėtų paliauti kovoję ir rėmę Viet Cong partizanų kovą prieš Pietų Vietnamą ir JAV. Washingtono administracijos nariai iki šiol sakydavo, kad tik tokia sąlyga būtų prasminga eiti į derybas.

Prez. Johnsonas dabar pareiškė, kad jam yra priimtinos ir "besąlyginės diskusijos". Tai stato į keblią padėtį komunistus, kurie šaukė, jog Amerika esanti nusistačiusi kovoti "iki galo", iki pilnos pergalės, nors tai privestų prie visuotinio branduolinio karo ir pasaulio sunaikinimo. Prezidento pareiškimas atėmė pagrindą šitam jų priekaištui.

Daugiau kritikos sukėlė prezidento sumanymas organizuoti tarptautinės kooperacijos pagrindu pagelbą ekonominiam ir kultūriniam Azijos kraštų išvystymui. Šis sumanymas yra lyg Marshallo Planas Pietryčių Azijai. Panašumas juo ryškesnis, kad numatoma kviešti dalyvauti ir Sovietų Rusiją.

Stalinas Marshallo Planą atmetė ir uždraudė Maskvos satelitams prie jo dėtis. Panašią poziciją, veikiausiai, užims ir dabartiniai Kremliaus valdovai Johnsono plano atžvilgiu. Jei prezidentas būtų pasakęs Rusiją, vietoj "Sovietų Sąjungą", tai jo mintis būtų realesnė.

Tačiau smarkiausių puolimų susilaukė prezidento siūlymas paskirti iš JAV izdo \$1,000,000,000 Azijos išvystymo reikalui. Opozicija tam pasireiškė pačiame JAV kongrese. Republikonų vadovas senate Everett M. Dirksen pasakė, kad čia siūloma "bilijonu dolerių nupirkti laisvę vargšams"; bet jisai abejoja, ar tai įmanoma; greičiau, tai gali pakenkti geram Amerikos vardui.

Dirkseno žodžius tuoj ėmė kartoti, kaip gramofono plokštelės, kiti republikonai senate ir atstovų name (nors ne visi). O komunistų propagandininkai Maskvoje ir Pekinge nudžiugo, kaip geležėlė radė: juk labai panašiu argumentu Stalinas stengėsi sumieškinti Marshallo Planą!

Kas nenori suprasti, to neįtikinsi. Ar prez. Johnsono pasirinktas kelias į taiką yra praktiškas, parodys jo pastangų vaisiai. Bet prezidentas kalbėjo aiškiai, rimtai ir nuosirdžiai.

APŽVALGA

Lietuvių kalba ir sanskritas

(Tęsinys)

Apie 19-jo šimtmečio pabaigą ir 20-jo pradžią Petrapilyje (Peterburge) gyveno kokie 20,000 lietuvių. Jie turėjo kelias stambias draugijas, kurios rengdavo vakarus su koncertais, vaidinimais ir šokiais, sutraukdamos po 500-800 publikos. Į tuos vakarus būdavo kviečiami žymesnieji asmenys — lietuviai ir draugiški lietuviams profesoriai, mokslininkai ir profesionalai. Žinomiausi tarp jų buvo dvasinės akademijos profesorius, kun. Kazimieras Jaunius; mokslų akademijos narys Fortunatovas (rusas), ir docentas Eduardas Volteris (latvis, dėstęs lietuvių kalbą universitete).

Dvasinės akademijos senovės kalbų mokytojas kun. Jaunius mažai tepaisydavo savo religinių pareigų ir savo akademinio darbo. Jam rūpėjo tik kalbų tyrinėjimas. Rinkdamas iš įvairių šaltinių medžiagą šiam reikalui, jisai kartais užmiršdavo net savo lekcijų valandas akademijoje.

Jauniaus sekretorius buvo Kazimieras Būga, tada dar "žvedas" (privčiai besirušijęs išlaikyti kvotimus iš 8 klasių gimnazijos kurso ir įstoti į universitetą), bet vėliau

virtęs žymiausiu tarp lietuvių kalbotyros autoritetu. Pasidėkojant daugiausia Būgai, pripilto Peterburge prof. Jauniaus idėjos.

Kartu su kitais vokiečių ir rusų mokslininkais jisai laikėsi pažūros, kad iš visų "gyvųjų" (žmonių vartojamų) kalbų lietuvių kalba yra seniausia ir kad ji turi daug bendro su Indijos sanskritu. Savo teorijas (nevisada teisingas), jisai mėgdavo dėstyti žodžiu kam pasitaikydavo, — nors tokių progų jisai turėjo nedaug.

Kad lietuvių kalba tikrai yra artima sanskritui, rašęs šiuos žodžius sužinojo ir iš kito šaltinio. Bet jo susidomėjimą šituo klausimu nustelbė kiti dalykai.

"Kruvinasis Sekmadienis" Peterburge

Sausio 9 (22), 1905 metais, įvyko tai, kas įėjo į istoriją, kaip "Kruvinasis Sekmadienis".

Tą dieną, apie 10 valandų priešpie, darbininkų delegacija, lydima darbininkų masių, ėjo prie caro Zieminių Rūmų, netoli Nevskio prospektu, su tikslu įteikti jam raštą apie savo vargingą gyvenimą. Caras Nikolajus II buvo sutkęs delegaciją priimti, ir buvo pa-

James A. Mintkenbaugh Robert Lee Johnson
FBI suėmė šiuos du vyrus. Abu tarnavo JAV kariuomenėje, buvo sovietų zonoje, susiūstę su komunistais ir pradėjo jiems tarnauti. Per visuotikla metų jie siūtinėje rusams žinias apie JAV karo įėgas ir apsiginklavimus. Jie gaudė iš rusų po \$300 i mėnesį. Robert L. Johnson dar tebetarnavo JAV kariuomenėje, o James A. Mintkenbaugh jau buvo išėjęs atsargon ir gyveno Kalifornijoje, San Mateo miestelyje.

skirta valanda jos priėmimui. Darbininkai nudžiugo, bet bijojo, kad policija juos apgaus: atkels vartus į Zieminius Rūmus ir, kai delegacija įeis, vartai bus užtrenkti ir delegatai dingės. Todėl, renkant atstovus į delegaciją, kilo mintis, kad juos turi palydėti jų draugai iš fabriky. Mintis buvo priimta. Eisenų planas buvo smulkiai aptartas ir susitarta dėl vadovybės.

Vyriausiu buvo išrinktas pravoslavų kunigas (popas) Gapon, kuris veikė tarp darbininkų, gaudamas iš valdžios pinigų darbininkų klubams steigti, literatūrai skleisti ir t.t. Slaptos revoliucinės ir socialistinės grupės, kurios pradėjo veikti anksčiau ir jau turėjo nemažai pasekėjų, negalėjo prieš Gaponą įtaką atsilaukti. (Vėliau paaiškėjo, kad tas popas valdžios agentas.)

Sutartu laiku delegacija ir palydovų minios susirinko prie Nevskio prospektu ir prasidėjo maršavimas link caro palatinės. Tvarkingai išsūstiję darbininkų būriai nesė šventas vėliavas ir didelę caro paveikslą ir giedojo bažnytinės giesmes. Petrijuje, kurią delegacijos pirmininkas turėjo įteikti carui, buvo prašoma, kad jisai pasigulėtų vargšų darbo žmonių, užturtų juos nuo skriaudelių ir pagerintų jų būklę.

Tačiau caras su savo šeima buvo pabėgęs iš savo rūmų prie Nevo upės; ir, kai darbininkų procesija atėjo į Rūmų aikštę, teni atsidarė vartai ir minia puolė raiti ir pėsti kareiviais. Raitleliai kapejo žmones nagai, netoli Nevskio prospektu, su tikslu įteikti jam raštą apie savo vargingą gyvenimą. Caras Nikolajus II buvo sutkęs delegaciją priimti, ir buvo pa-

apie planuojamą darbininkų žygį, teko būti toje gatvėje, kur rinkosi minios. Jisai matė einančius į tą vietą darbininkų būrius, girdėjo juos giedant pravoslaviskas giesmes — paskui girdėjo šautuvų salves, malė juos, panikos apintus, bėgant atgal...

Krauju aptaškytą sniegą policija ir kiemininkai nuvalė, bet raudonos dėmės Admiraltijos skverė, prie Nevo kranto, pasiliko dar kelias dienas.

Po šito pasibaistino įvykio kilo didelis pasipiktinimas viename krašte. Universitetų ir kitų aukštojo mokslo institucijų studentai paskelbė protesto streiką. Peterburge nebeliko kas veikti.

Tuo gi tarpu atėjo laiškas iš Marijampolės, kad Dr. Kazys Grinius išsūrupino gubernatoriaus leidimą surengti viešą vakarą su teatru, choru ir šokiais (tik be jokių politinių kalbų). Rengimo komitetas prašo Pijū Grigaitį pastatyti scenoje Keturakio komediją "Amerika pirtyje" ir gauti centų leidimą to veikalo tekstui. Grigaitis neujė pas lietuviškų raštų cenzorių Eduardą Volterį, gavo jo antspaudą su parašu ir išvažiavo į Marijampolę.

Pirmas viešas lietuviškas teatras Suvalkijoje buvo surengtas — su milžinišku pasisekimu! — beveik lygiai prieš 60 metų.

Senovės dalykai ir sanskrito giminystės klausimas su lietuvių kalba buvo atidėti į šalį. Praėjus maždaug 9 mėnesiams po "Kruvinosio Sekmadienio", atrodė, kad vėl bus progą ramiai studijuoti. Bet tų pačių metų rudenį kilo Peterburge dar didesnis triukšmas. (Apie tai — rytoj.)

Tris km į pietus nuo Nidos prasidėjo vokiškoji Neringos dalis. Pusian kelyje tarp Nidos ir Pilkopės kaimo Vokiečių riterių ordinas, 13 šimtmečio antroje dalyje, buvo pastatęs tvirtovę Neuhaus, atsiginti nuo skalaviečių ir žemaičių, pakartotinai puolantių Sambiją. Nebeliko ir jos jokio pėdsako.

Pilkopė yra taip pat žvejų kaimas, bet pačiuose marių pakraščiuose buvo ir kiek dirbamos žemės. Kaimas vadinasi Pilkopė — Pilkapis, — bet ne Pilkapė arba Pilkapiai, kaip dažnai lietuvių rašoma. Galimas daiktas, kad Ordino karuose čia buvo senas skalvių įsitvirtinimas, kurio šiandien beliko tik pavadinimas.

Toliau į pietus eina Rasytės, Kuncės ir Sarkavos kaimai. Šitame Neringos pakraščyje, marių pusėje, dar 17 šimtmetyje buvo labai gražus užtuolynas, kurį pirmasis Prūsijos karalius Friedrichas I, 1701-1713 leido iškirsti savo puošnias gyvenimo išlaidas apnokėti. Šitų kaimų žvejai dar mūsų laikais vertėsi tose vietose ir kiek žemės ūkiu.

Taip pat miškinga buvo pietinė Kuršių Neringos dalis, nuo Sarkavos ligi Kranto. Senuose Ordino laikų žemėlapiuose čia yra sužymėtas didelis miškas, Falkenwald (Sakalų miškas). Šiandien nebėra ten nei šitų senųjų miškų, nei sakalų.

Kuršių Neringos gyventojai

Visi Kuršių Neringos kaimų gyventojai užsiėmė žvejyba, Viešbučiai ir restoranai

Kanada pavyzdži ima iš Amerikos

Zada įsivesti "taikos korpusą" ir "medicare" planą

Kanados ministeris pirmininkas, liberalų valdžios galva, Lester Pearson pradėjo naująją parlamento sesiją nauja platforma, kurioje žada daug gera ir nauja visiems kanadiečiams. Žinoma, Kanada tebeperamėgdžioja Angliją, kurią ji tebevadina Didžiąja Britanija ir save iki vėliausių dienų vadino tos Britanijos dominija. Dėlto, einant ta pačia angliška tradicija, ir savo platforminę kalbą ministeris pirmininkas ne pats parlamentui skaito, o už jį atlieka karalienės substitutas, čia vadinamas gneral gubernatorium. Taigi, Pearsono deklaraciją, pavadintą "sosto kalba", perskaitė gen. gub. George Vanier, atvažiavęs į parlamentą bendrajį posėdį šešių arklų traukiama sena karieta, raitosios policijos šimtainei lydinti.

Premjeras Pearson "trono kalboje" pareiškė, kad Kanada iš jaunų savanorių kanadiečių steigia savo "taikos korpusą", kaip kad tokį turi įsisteigusios Jungtinės Valstybės ir kad Kanados taikos korpusas tarnaus ekonominio ir socialinio regroso darbams Kanados viduje ir svetur.

Tas kanadiečių "korpusas" bus plačiai panaudojamas ir kitam programos punktai įgyvendinti, kurs taip pat yra pasiskolintas iš JAV-bių, tai yra kovos su skurdu (war on poverty) kadangi į kovą su skurdu yra įtrauktos krašto atstatymo, išnynų išnaikinimo, šalpos reikalingiesiems ir bedarbių naujienos darbams apmokymo programos. Kad darbininkai keltųsi į pramonę vystyti numatytas sritis, valdžia teiks subsidijas persikėlimui ir išskūrimui. Valdžia prašys parlamentą įsteigti Kanados vystymo korporaciją, kuri "remtų ir finansuotų naujus didesnius industrijos užsimojimus ir padėtų patiems kanadiečiams daugiau perimti savo krašto biznio korporacijų.

Pearsono pasiūlytasis sveikatos globos planas yra "visiems kanadiečiams be skirtumo ar pajėgūs apsimokėti ar ne". Be to, "sosto kalboje" pranešta, kad bus siekiama sumažinti vaistų kainas.

Valdžia prašys parlamentą priimti nuosavą Kanados himną, kuriuo siūlo "O, Kanada".

Į šitų praktiškų programos punktų numatyta daugiausiai parūpinti pajamų fermeriams ir žvejams, ir mokslo tyrimams, indėnams, imigrantams ir kt.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

KURTENA IR NERINGA

Kuršių Marios ir Užmaris nuo seniausių laikų iki šiandien

Tuoju už Juodkrantės randame Šopenbergo ir dar apie 4 km toliau į pietus gerokai į marias įsikūšę Agilos Raga. Kiek į šiaurę nuo jo buvo senasis Agilos kaimas, jau seniai smėlių užpustytas. Nuo Agilos Rago apie 7 km į pietus tęsiasi Agilos įlanka, prie kurios pietinio galo buvo pastatytas naujasis Agilos kaimas, taip pat dingęs kopų smėlyje. Dabar buvusio kaimo vietoje riegso 53 m aukštas smėlio kalnas.

Tarp didžiojo *Birstyno* ir mažesnio *Pervelkos Rago* 1836 m. įsikūrė Pervelkos kaimas, pastatytas Naujosios Agilos gyventojų, kurie savo nugriautus trobesius pervilko į naująją gyvenamąją vietą, iš ko kilęs pavadinimas *Pervelka*. Šitoje vietoje Neringos plotumas viršija 3 km. Kiek į pietus nuo Pervelkos yra 53 metrų aukštas *Kirštų* kalnas.

Tris km į pietus nuo Pervelkos kaimo, prie Karvaičių įlankos, seniau buvo *Karvaičių* kaimas, kuris 1797 buvo smėlio užneštas. Buvusio kaimo vietoje dabar matomas 60 metrų aukštas Karvaičių kalnas. 1776 m. Karvaičiuose yra gimęs žinomas Užmario poetas Lindvickas Gediminas Rėza, kuris vienoje eilėse prisimina Karvaičių kaimo likimą:

Šičion, kelevi, žiūrėki natkinimo ranką...

Su senais Karvaičiais yra sujungta gražioji pajūrio milžinė *Neringos pasaka*, kurią labai gražiai vokiečių kalboje surimavo lietuvių draugas ir jų mylėtojas TILŽės prieglaudus namų direktorius Gisevius.

Kelis km į pietus nuo užpustyto Karvaičių kaimo 1843 m. įsikūrė *Preilos* kaimas. Jo pirmieji gyventojai esą bėgliai iš Naujosios Agilos.

Paskutinis Neringos kaimas Lietuvos respublikos ribose buvo Nida. Šita vietovė jau pažymėta Ordino laikų žemėlapiuose. Manoma, kad ankstyviausiais laikais, be neskaitytųjų čia gyvenančių žvejų, čia buvo sustojimo vieta susisiekimui Neringa tarp Klaipėdos ir Karaliaučiaus.

Nida guli Kuršių Marių įlankoje tarp *Bulykto Rago* (šiaurėje) ir *Grobšto Rago* (pietuose), nuotolis tarp abiejų ragų yra apie 8 km. Bulykto Ragas išsikiša gana toli į marias, tiesia linija link Ventės Rago, Grobšto Ragas apaugęs krūmais, medžiais ir žolėmis. Tik jo smaigalys yra plikas. Ten yra *Vienišauolė* kopa. Abu ragų susidaro iš balto lekiandžio smėlio, kurį jūrinis vėjas be pertraukos pučia į marias.

Nidos apylinkė yra dirbtinai apsuodinta pušiniu mišku. Į pietus nuo Nidos vėl prasideda lekiantys smėlynai. Čia yra žinomas 51 metro aukštas *Parnidos* kalnas, o už jo prasideda *Baltosios kopos*, — grandinė aukštų lekiandžių kopų, kurios kiek į pietus, link Pilkopės pasiekia 67 metrų aukš-

tumo. Iš šitų kalnų matomi nepaprastai gražūs reginiai: vakaruose baltai putojanti mėlyna jūra, rytuose mažai sududinti pilkai-žalsvi Kuršių Marių vandenys. Į pietus nuo Nidos yra žinomos *Maro Kapinės*, kur dar šiandien išpustomi žmonių kaulai.

Nidos kaimas susidaro iš trijų dalių: *Nidos*, *Skruzdyno* ir *Purvyno*. Nida yra daugiau įstaigų ir viešbučių vietovė, čia yra ir 19 šimtmetyje pastatytasis uostas garlaiviams ir Nidos žvejų valtimis įplaukti. Kiek į šiaurę Skruzdynas ir Purvynas yra grynai žvejų kaimai. Artybeje šitų kaimų, marių pusėje, vokiečių rašytojas Tomas Mann 20 šimtmčio pradžioje buvo pasistatęs lietuviško stiliaus namuką: rudų medinių sienų, mėlynų langinių, traušų stogo, kurio galai paruošti lietuviškais drožiniais. Iš čia buvo puikus reginys į Kuršių Marias. Antro Pasaulinio karo pabaigoje šitas namas buvęs kiek apgriautas. Sunaikintas esąs ir turtingas Nidos etnografinis muziejus.

Ant *Urbo* kalno, 19 šimtmčio pabaigoje, buvo pastatytas didelis mūrinis švyturys, imtomas toli Baltijos jūroje ir Kuršių Mariose. Vieną km su viršum atstu į šiaurę nuo jo randasi Angių kalnas (58.5 m) ir kiek toliau į šiaurę Skruzdyno kalnas. Purvyno kaimo užnugaryje yra Angių dauba.

Dėl idomumo reikia pažymėti, kad Kipro saloje randasi kalnas, pavadintas Nida.

buvo paskutiniųjų dešimtmečių padarinyš ir jų savininkai daugumoje buvo vokiečiai arba suvokietiję autochtonai.

Sprendžiant iš pavardžių, dalis autochtonų buvo seniausių laikų gyventojai, kita dalis, su Latvijoje įprastomis vokiškoms pavardėms, buvo jaunesnių laikų atvečiai iš Kuršo. Daugelio šeimose buvo išlikusi tradicija, kad jų protėviai pabėgė laivais iš Livlandijos Ordino baudžiamos ir laisvai apsigyvenę Kuršių Neringoje. 19 šimtmetyje dažnai atitekdavo už žymesnių kopų žvejus lietuvaitės iš pamario kaimų. Bet niekuomet neįvykdavo atvirksčiai: kopininkas buvo žvejys ir nesuropo apie žemės ūkį ir nenorėjo jo išmokti.

Dar ligi II Pasaulinio karo Juodkrantėje, Pervelkoje, Preiloje, Nidoje, o ypačiai Purvyne ir Skruzdyne žvejai tebekalbėjo kuršių tarmė maišyta lietuviškais bei vokiškais žodžiais. Bažnyčioje jie meldėsi ir giedojo lietuviškai, o įstaigose kalbėjo su žvejybos užveidais ir valdiškose istaigose vokiškai. Šitą paskatinio faktas, jog direktorių dauguma buvo vokiškos krypties. Tik pamažu žvejai — kopininkai pradėjo istaigose kartais prabilti ir lietuviškai. Bet Lietuvos viešpatavimo laikas buvo per trumpas juos atrafinti nuo seno įpratimo tos vokiečių kalbos. Lietuvėjimą trukdė ir Lietuvos vyriausybės nesuprasta žvejybos politika.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.

Telefonai: PRespect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REdpublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2235
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį tik susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036 arba 775-4269

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akusherija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro, Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofisai: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien, Seštadieniais 1-4 val. p. d. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

GROvehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUSKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
2300 W. 51st STREET
Ofisai: PRespect 6-1795
Rezid.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį 2-4 val. p. d. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofisai: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak., antradienį, penktadienį 1-4 popiet. Priimėja tik susitarus

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį, nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WAilbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepa, tai telefonai: GI 8-6195 arba GI 8-6198

Balfo veikla sausio - kovo mėnesiais

Balfas praturtėjo

Balfo vaju rezultatai suskaičiuojami ir persiunčiami į Centrą dažniausiai tik sausio - vasario mėnesiais. Todėl ir Balfo Centro išdava papilnėja sniegui betirpstant, o jis "išdžiūva" vasaros kaitroje.

S. m. sausio - kovo mėnesiais Balfas gavo net 42,087 dolerių — išleido 24,429 dolerių. Pavasarui ir vasarai iš trijų mėnesių derliaus atliko 18,000 dolerių, kurių neužteks, bet yra viltingi, kad šalpos lėšas papildys Bostono, Philadelphijos, Patersono ir kiti Balfo skyriai bei atsikiri rėmėjai.

Į Balfo Centrą taip pat buvo sugabenta ar net paštu atsiųsta daug įvairių rūbų, knygų, vaistų bei patefono plokštelių. Visa bėda, kad šelpiamųjų skaičius vis mažėja, dėlto neįmanoma ką nors stipriau paremti, "ant kojų pastatyti". Balfo vadovybė nenori šalpai suaukoti lėšų taupyti, bet kad tas šalpos šulinys kaip be dugno, negalima niekaip jo pripildyti.

Balfo šalpa

sausio - kovo mėnesiais Balfo paramos ieškojo keli tūkstantiniai lietuvių. Toji parama buvo daugeliui suteikta. Per šį laiką Balfas pasiuntė individualių siuntinių 16,321 doleriu.

Tel. Ofisai: WAilbrook 5-8000; rez. PR 6-4-550

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Įbangažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonai: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŠKŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivais Akis Ištaiso.

Ofisai ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadienį, Penktadienį ir seštadienį 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), šeštadienį 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — pilna apdrauda ZEMA KAINA
R. ŽERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

"MARGUTIS"

VEIKIA TIK FM BANGOMIS.
PAS MUS — VIRŠ ŠIMTO VISOKIŲ RADIJŲ.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • HI-FI • VESINTUVAI

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

vertės 352 šeimoms. Iš jų 98 siuntiniai buvo pasiųsti į Lietuvą ir Sibirą ir jie kainavo Balfui 6,833 dolerių; Lenkijon pasiūta 210 siuntinių su rūbais, kurių vertė buvo apie 8,500 dolerių.

Balfas taip pat sušelpė grynais pinigais 48 šeimoms, tam reikalui išleisdamas per 3,000 dolerių.

Dviems šeimoms buvo pagelbėta atvykti iš Europos į JAV, suteikiant paskolas laivakortėms. Išleista 802 doleriai. Vasario 16 gimnazijai, pagal aukotojų valią, nusiųsta 7,522 doleriai. Visus 1964-65 mokslo metus Balfas "iš savo kišenės" pirkė gimnazijos mokiniams duoną ir tam reikalui išleido 3,000 dolerių. Saleziečių gimnazijai aukotojai per Balfą sudėjo 780 dolerių.

Balfo knygų vajas

Balfo atstovai Pietų Amerikos lietuvius aplankius, buvo pradėtas platesnio masto knygų-vadovėlių-plokštelių vajas. Per pirmas tris savaites į Balfo Centrą prisiuntė knygy: P. Lengvinas, prel. J. Končius, J. Vembrė, kun. V. Martinkus, J. D. Tauris ir J. Galminas, o J. Tamašauskas iš Patersono padovanojo Liet. Enciklopedijos visų komplektą. Daugelis dar pažadėjo prisiųsti knygy bei žurnalų. Šiam Balfo knygų vajui netinka dienraščių ar savaitraščių rinkiniai. Balfas savo lėšomis daugeliui šelpiamųjų užsako ir apmoka periodinę spaudą, žurnalus.

Aukštasis tremtinių komisarų New Yorke

Prie Jungtinių Tautų veikia specialus skyrius, kuris rūpinasi pasaulio tremtiniais. Tokių tremtinių yra labai daug, JTO žinioje suregistruota per dešimt milijonų. Vien Indijoje yra du milijonai tremtinių iš Pakistano, Hong Konge pusantro milijono pabėgėlių iš Kinijos, milijonas tremtinių pasitraukė iš šiaurės ir pietų Korėjų, beveik tiek pat yra pietų Vietnamo šiaurės vietnamiečių, milijonas arabų laukia grįžimo valandos prie Izraelio sienų. Europoje dar yra 113 tūkstančių tremtinių, kurių tarpe keli tūkstantiniai lietuvių. Jie negalėjo (kiti nenorėjo) niekur kitur pastoviai įsikurti. Balfas daugeliui jų padeda pinigais, rūbais, vaistais ar pan. Kiek lietuvių tremtinių yra Lenkijoje, sunku pasakyti, nes daugelis ten gyvena svetimom pavardėm, bijodami persekiojimo "patapo" lenkais. "Placioje tėvyneje" — Sovietų Rusijoje, ypač Sibire, taip pat dar yra nesuskaitomai tūkstantiniai lietuvių, kuriuos takelais ir takais "didysis brolis" išvarė iš namų į rytus. Jų likimas pats baisiausias, nes kėsiami badą ir šaltį, negali savo dalia pasiskųsti, o ir mirus niekas ten kryželiu nepastato, nei užrašo nepadaeda, net ir mirusių knygas neįrašo.

Aukštasis Tremtinių Komisarų gyvena Genevoje.

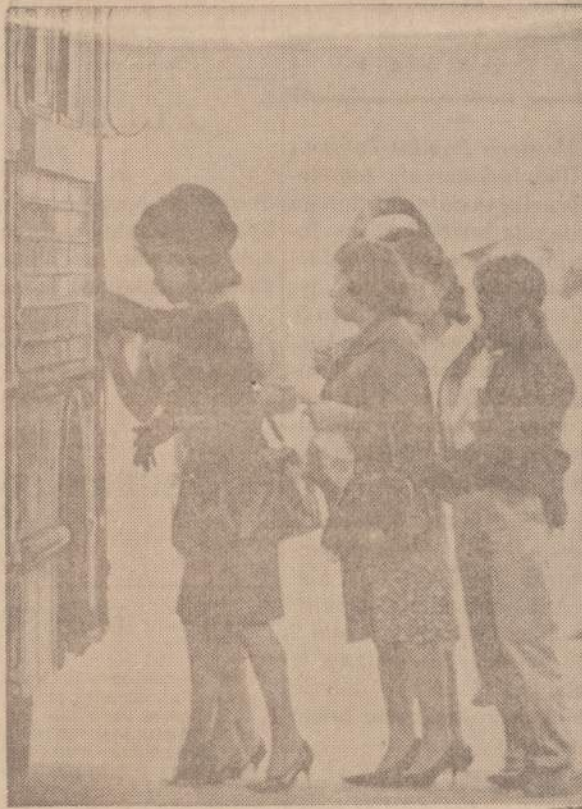
S. m. balandžio 5 d. tremtinių šalpos organizacijos surengė konferenciją — Komisaro F. Schnyder pagerbimą, kuriame Balfą atstovavo ir konferencijoje dalyvavo kun. L. Jankus.

Kun. L. Jankus, Balfo reik. vedėjas

Švariausias miestas

Chicago miestas apdovanojtas trofėja kaip švariausias JAV didmiestis, ir tokiu būdu pripažintas nacionaliniame švariausio miesto 1964 metų konkurse.

Trofėją mūrui Daley įteikė paties Daley įsteigto švaresnio Chicago Miesto komiteto direktorius Charles Fahey. Vietinės dovanas už švarumą gavo Roselando, Triangle, Andersonville bendruomenės ir Chicago Parkų distriktas.

Vienam Meksikos dienraščiui fotografui pavyko padaryti šią nuotrauką, kai kilnaveis traukė iš motorinės rankiniu pinigų. Kol pasiektų policija, vagis spėjo pabėgti ir nusinėti pinigų. Prie buso laukusios moterys nepajuto, kai kilnaveis jas apvalė. Pinigų nėra; liko tikrai ši fotografija, pasirodžiusi Meksikos dienraščiuose.

Pas Vasiliauskus atvyko svečias

Cicero, Ill. — Visi Cicero lietuviai džiaugiasi, kad rinkimai jiems praėjo gana gerai. Mikas Masiliūnas, kandidatas į Cicero Parko komisijonierius, laimėjo rinkimus didele balsų dauguma. Man malonu, kad senas mano pažįstamas išrinktas komisijonieriaus pareigoms.

Esame tikri, kad savo pareigas jis atliks gerai, ir ateityje mes jį išrinksim dar aukštesnėms pareigoms.

Ateinantį šeštadienį mokyklų tarybos nario pareigoms kandidatuoja kitas mūsų tautietis — Charles Genis, senas mūsų Raudonosios Rožės klubo ir kitų lietuviškų organizacijų narys. Vieną terminą jis jau sėkmingai atitarnavo, o dabar siekia tos vietos antram terminui.

Kitų tautybių žmonės nori išstumti Genį iš šių pareigų, bet šeštadienį mes turime suremti kiekvieną lietuvišką petį ir jį toje vietoje atlaikyti. Genis nemokamai eina savo pareigas, bet jis į posėdžius ateina ir gerai balsuoja.

Antanas Vasiliauskas, kurio krautuvėje, 1345 S. 49 Ave., visuomet galima gauti labiausiai skaitomą dienraštį Naujienas, susilaukė artimo svečio, bet

K. P. Develkis

A. + A.

PAULINE REMKUS

PAGAL TĖVUS JURASKAITĖ
Gyv. 3743 W. 62nd Place

Mirė 1965 m. balandžio 7 d. 8 val. vakaro, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Šilalės parap., Keberskių kaime. Amerikoje išgyveno 64 metus.

Paliko našlė: vyras Antanas, 3 dukterys: Pauline (Jacikas) Dalton, Bessie Pollendorff, žentas Walter ir Valeria Newhall, žentas William, 2 sūnūs: John, marti Sophie ir Charles, marti Bernice, 9 anūkai ir 18 proanūki, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pasarvotas John F. Eudeicko koplyčioje, 4390 So. California Avenue.

Seštadienį, balandžio 10 diena 8:45 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Nicholas of Tolentine parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Pauline Remkus giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutini pataravimą ir atsisveikinimą.

Nušiūdė lieta: Vyras, dukterys, žentai, sūnūs, anūkai, proanūkai ir giminės. Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis. Tel. LA 3-0440.

BRUNO DIKČIUS

Gyv. Custer, Michigan 15 metų, anksčiau gyvenęs Marquette Parke

Mirė 1965 m. balandžio 7 dieną ankti ryta, sulaukęs 71 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 metus.

Paliko našlė: brolio dukte Bernice Kaminskas, jos vyras William ir jų šeima, daug kitų giminų, draugų bei pažįstamų. Bernice Kaminskas rūpinasi laidojimu.

Priklausė Cicero Lietuvių Kareivių Draugijai.

Kūnas pasarvotas Petkaus ir Sūnaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Penktadienį, balandžio 9 diena 1:30 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Bruno Dikčiaus giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutini pataravimą ir atsisveikinimą.

Nušiūdė lieta: Brolio dukte ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnaus. Tel. TO 3-2108.

PRANEŠIMAI GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėles ir vainikais, antkapio papuošimais ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

M. Urbelis, nut. rašt.
Utenos Apskritis Draugiško klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 11 d. 1:00 val. po pietų P. Vengeliūso salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti.
V. Juška, rašt.

Garfield Parko Lietuvių Pašalpinio klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 11 d. Cicero Lietuvių Liausybės svetainėje, 14th St. ir 49th Ct., 1:00 val. po pietų. Prašoma būtinai atsilankyti ir užsimokėti visus mokesčius, nes šis susirinkimas bus paskutinis prieš klubo atostogas. Susirinkimai nebus laikomi per 5 mėnesius. Po susirinkimo bus vaišės.
Mary Medalskas

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-5601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Atsisauskė Barzdaičio giminaitis

Kaip jau buvo rašyta, Čikagos vidurmiestyje buvo policijos sulaikytas Antanas Barzdaitis, 77 metų amžiaus. Policija jį sulaikė dėl to, kad jis klaidžiojo, ieškodamas viešbučio, kuriame jis buvo sustojęs (vadinasi, jo atmintis tiek susilpnėjo, jog jis užmiršo to viešbučio adresą). Policija pas jį surado \$5,339 ir senas Worcester (Mass.) taupyimo bendrovių indėjų knygučias. Iš tų knygučių buvo aišku, jog jis savo pinigus iš tų bendrovių ištraukė prieš 15 metų.

Barzdaitis dabar yra teisėjo žinioje. Kadangi jo atmintis yra labai nusilpusi ir iš viso jį mažai tesiorientuoja (atsėit, psichiniai yra sutrikę), tai jį tirs psichiatras (proto sutrikimų specialistas).

Tuo tarpu jau pasisekė susisiekti su Worcesteriye gyvenančiu Barzdaičio giminaičiu Matu Činskiu.

Pasikalbėjime telefonu Činskis pareiškė, jog Barzdaitis iš Worcesterio dingęs prieš 15 metų. Per visą tą laiką apie jį nieko nebuvo žinoma, tad manyt, jog ir gyvo jo nebėra. Prileidžiama net buvo, kad jį kas nors nužudė ir kur nors į kanalą įmetė.

Worcesteriye Barzdaitis vedęs vienišio gyvenimą. — su niekuo nebendravęs. Į Ameriką jis atvykęs maždaug prieš 40 metų.

Jau patirta, kad Čikagoje Barzdaitis gyvenęs New Sta-

♦ **Dr. Vl. Šimaitis** jau 11 metų padeda lietuviams apskaičiuoti Income Taxus. 2737 W. 43 St. Tel.: CL 4-2390. Val.: 10—1 ir 3—8 v. vak. (Sk)

♦ **JUOZAS BACEVICIUS** pildo įvairias INCOME TAX'Ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. **BELL REALTY**, 6455 So. Kedzie — PR 8-2233.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standardinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENĖ
Atidaryta darbo dien. 9—6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9—9 val. vak.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai priinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
LAIKE 3—4 savaitė pristatome Lietuvoje automobilius, šaldytuvus, dviračius, akordeonus ir kitas stambesnes prekes.
KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai **F. ir V. ZUKAUSKAI**

SIUNTINIAI IŠ CHICAGOS TIESIAI Į LIETUVĄ
Didelis išpardavimas, pav., 5 kostiumams medžiaga tik \$21.00, Angliška medžiaga kostiumui \$10.00 ir visa eilė kitų prekių sumažintomis kainomis. Taip pat siunčiamos rašomos, siuvamos mašinos, akordeonai, foto aparatai ir net pianinai. Ką besiuštumėt, teiraukitės Lietuvių Kompanijoj
WORLD PARCEL SERVICE CO.
2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILLINOIS Tel.: 471-1424

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Illinojaus senatas priėmė bilius prieš gengsterius

Trečiadienį Illinojaus senatas priėmė ir persuntė gubernatoriui Kerner pasirašyti keletą bilijų, kurių gengsteriai tikrai nemėgsta.

Vieną prieš kriminalų ir kriminalo sindikatą išleistu biliu iki 5 metų kalėjimo pakeliama bausmė už sindikatinį gembleriaimą; kitu iš 3 metų pakeliama iki 5 metų kalėjimo ir iki \$5,000 vietoj \$1,000 bausmės už įvairias gembleriaavimo rūšis, įskaitant loterijas, lošimus ir gemblerystės rezultatu transmisiją (pranešimus). Iš šešių mėnesių pakelti iki 5 metų kalėjimo bausmė ir iš \$500 iki \$5,000 pinigines baudos už intimidaciją (liudininkų gąsdinimą ir tp.). Iki vienu metų kalėjimo ir \$500 baudos už liudininkų prikalbinėjimą ar atkalbinėjimą legalėse bylose. Pasmarkinamos bausmės pinigų skolinimo "rykliams", "Molotovo kokteiliai", tai yra benzino bankos, vartojamos kaip padegamosios bombos, įtraukiami į mirtinųjų ginklų kategoriją ir bus atitinkamai baudžiami.

Be to, įstatymu bus pareikalauta iš teisėjų raštiškai pateikti pasiaiškinimus, dėlko kriminalinių bylų atvejais karfais nepaisoma prokuratūros pateikiamų įrodymų. Dar nepraejo bilius, kuriuo prokuratūra galėtų liudininką priversti liudyti, pažadėdama, kad liudininkas už savo paliudijimus nebus persekiojamas.

Popiežiaus mišolas nebuvo ištaisytas?
UPI praneša iš Vatikano Miesto, kad Italijos žydų vadai su Izraelio spauda užprotestavo prieš Romos popiežių Paulių VI, kam jis praeitą sekmadienį laikydamas mišias vėl pakaltinęs žydus dėl Jėzaus nusmerkimo mirti ant kryžiaus. Visų Italijos žydų bendruomenių ir rabinų vardu pasiūstame kardinolui Cicognani proteste išreiškiamas "skausmingas nusteibimas" dėl popiežiaus vėliausių pastabų, kurios esančios konflikte su ekumeninio susirinkimo vėliausiais "iškilmingais pareiškimais" prieš antisemitizmą.

Kard. Cicognani atsakė, kad popiežiaus pasakymas buvęs "klaidingai suprastas" ir žadėjo duoti pilną atsakymą į protestus.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Cooperio advokatai išsaulė iš District of Columbia vieną "juodųjų musulmų kunigą" — Lonnie X Cross, paliudyti, kad kituose kalėjimuose leidžiama viešai skelbti Juodųjų musulmų "tikėjimą". Cross paliudijo, kad jis juodųjų musulmų tikėjimą dėsto dviejų Kolumbijos distrikto kalėjimų kaliniams, ir čia pat išdėstė kai kurias savo skelbiamojo tikėjimo "tiesas": Viena "tiesa" skelbia, kad į skraidančią lėkštę panašus objektas vieną

TRUMPAI

— **Meisteris Povilas Tautvaišas**, Illinois šachmatų čempionas, praeitą savaitę sužaidė du simultanus: kovo 31 dieną Industrijos Lygoje su 34 žaidėjais. Laimėjo 27 partijas, lygiomis išėjo 4 ir pralaimėjo 3, t.y., pasiekdamas daugiau, negu 85%. Balandžio 2 d. Western Electric Co. prieš 21 žaidėją, laimėdamas 19 ir pralaimėdamas 2, t.y., pasiekdamas daugiau, negu 90%. A. Z.

— **Čiurlionio Ansamblio koncertą**, kuris įvyks balandžio mėn. 25 d. 2 val. p.p., Marrijos Aukštesniosios mokyklos salėje, bilietų kainos yra nuo 2 iki 5 dolerių. Studentams ir moksleiviams vieno dolerio nuolaida, nuo kiekvieno bileto kainos.

— **Lietuvių Fondo nariai**, papildę savo įnašus naujais įmokėjimais: Kun. Antanas Račkauškas, Brooklyn, N. Y., iki \$200; Dr. Augustinas Laucis, Mount Olive, Ill., iki \$200; LB Philadelphia's Apylinkė iki \$250; LB Los Angeles Apylinkė iki \$400; LB Hartfordo Apylinkė iki \$1,240. Naujas narys — Matonis Juozas ir Anastazija, Worcester, Mass., įnešė Lietuvos Fondan \$200.

— **Jaunimo literatūros komisijai premijai atrinkti** prisiuntę savo kūrinus: Liudas Dovydnas, dr. Bernardas Naujėlis, Mykolas Venslauskas, Danutė Augienė, Vanda Frankienė, Marija Labanauskaitė-Norkienė, Jonas Rūtenis, Sonė Tomarienė ir Gintarė Banaitytė-Ivaškieinė. K. J.

— **Čiurlionio ansamblio koncertą** pradės daina "SANCTUS, M. K. Čiurlionio. Atliks mišrus choras. Koncertas įvyks balandžio mėn. 25 dieną, 2:00 val. po pietų. (Pr).

— **Amerikos lietuviai** — Pietų Australijos rinktinė. Tai neužmirštamos krepšinio rungtynės, kurios baigėsi mūsų žygiu pergalę, šių rungtynių garsinis filmas bus rodomas balandžio 10 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre ir balandžio 11 d. 3:30 val. p. p. Cicero Sv. Antano parapijos salėje. Įėjimas \$1.00 suaugusiems ir \$0.50 vaikams.

JUODŲJŲ MUSLIMŲ TIKYBOS MOKSLAS

Chicagiškis Thomas Cooper, 32, kurs už dviejų žmonių nužudymą yra nuteistas 100 metų kalėti, kelinti metai kaip kelia riaušes Stateville kalėjime prie Joliet, pagaliau apskundė kalėjimo administraciją, kad jam neleidiąa praktikuoti jo "tikėjimo", kaip "juodajam musulmui pridera".

Kadangi JAV Aukščiausias teismas įsakė Illinojaus teismams duoti Cooperio skundams viešą eiga, tad jo byla vėl atnaujinta federaliniame apygardos teisme Chicagoje.

dieną išnaikins visą baltąją rasę!
"Alachas (muslimų dievas) mums parodė baisiai atrodančią vietą danguje, kuri yra padaryta kaip koks ratas", aiškino kunigas Cross. Jis (tas objektas) yra pusės mylios vienai ir antraip didumo ir yra pastatytas su tikslu sunaikinti šį pasaulį. Muslimų mokslas moko, pareiškė Cross, kad baltasis žmogus yra pasmerktas pražūčiai, kad krikščionybė yra velnio religija ir kad negrų rasė yra kilmingesnė už baltąjo žmogaus rasę. Cross pasisakė esąs paskirtas kunigu paties Elijaus Muhammado, kurs gyvena 5333 Greenwood Ave., Chicagoje, ir yra paties Allacho pasiuntinys - pranašas.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

ELECTRICAL ENGINEER GRADUATE

Permanent opening for Planning Engineer. Load Studies and System Planning and System Analyzer Work. We want a capable man who is willing to relocate with a rural cooperative power association: Located 22 miles Northwest of Minneapolis.

Top Fringe Benefits — Attractive Salary
Write giving complete experience, all resumes held completely confidential. Address:

G. L. FREER, PERSONNEL DIRECTOR
RURAL COOPERATIVE POWER ASSOCIATION
Elk River, Minnesota

INDUSTRIAL ENGINEER

Position now open for an Industrial Engineer with I. E. or M. E. degree, capable of assuming project responsibilities in the development and manufacture of chemicals and drugs. Experience desirable in methods, standard cost systems, work simplification, time study, and plant layout. Promising future with liberal company benefits. Send complete resume with salary requirements in confidence to:

PERSONNEL MANAGER
DR. SALSBUURY'S LABORATORIES
CHARLES CITY, IOWA 50616

NAKTIES DZENITORIAI, nuo 25 iki 45 metų amžiaus. Reikalingas patyrimas grindims plauti, vaškuoti ir blizginti. Geras atlyginimas. Kreipkitės nuo 9:00 AM iki 4:00 PM nuo pirmadienio iki penktadienio.
200 EAST ONTARIO ST. Room 602
Telefonuokite 664-6340

MILLWRIGHT
Immediate openings for men with experience, knowledge and ability to perform —
• PIPEFITTING
• PLUMBING
• ROUGH CARPENTRY
• MACHINE SET-UP and
• MAINTENANCE REPAIRS
Excellent employee benefits including RETIREMENT, PROFIT SHARING
APPLY IN PERSON OR CALL MR. T. HANCKS

STANDARD T. CHEMICAL CO.
SUB - MONTGOMERY WARD & CO.
2600 SO. FEDERAL ST. CHICAGO, ILLINOIS VI 2-7860

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų
HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

ASSEMBLERS
Light Bench Work
★ NO PIECE WORK
★ STEADY EMPLOYMENT
★ TOP PAY
★ MODERN PLANT
★ Apply in Person
THE SCAM INSTRUMENT CORP.
7401 N. Hamlin
SKOKIE

CHILD CARE — North side, for professional mother. 2 children 1 1/2 years old, and 5 months, no house work, short week, bus at door. Prefer a non drinker/non smoker, a good christian woman, who wishes to be steady, and love children, good pay, references. Call 262-2413.

ATTENTION — SEWING MACHINE OPERATORS
Immediate openings for Power Machine Operators
Excellent starting rate, plus free INS. plan, liberal holiday and vacation pay. Pleasant surroundings (only qualified women apply).

SEALY MATTRESS CO.
9800 W. Balmoral ROSEMONT, ILL. 678-4490 — Ex. 28 (Also part time operators)

REIKALINGA MOTERIS
valymo darbai 1 dieną savaitėje, pagaiduojama ketvirtadieni ar penktadieni, geras susisiekimas, reikia mokėti šiek tiek angliškai.
Telefonas OR 4-4160.

HOUSEKEEPER — RECTORY
3 priests, state reference and experience, salary desired in letter or call. ST. FRANCIS XAVIER CHURCH 124 North Spring Ave. La Grange, Ill. FL 20168

WAITRESSES WANTED
Full and Part Time
Experienced Preferred
Mr. BRADSHAW
CHestnut 6-2819

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiamis terminais ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išimokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PUIKUS NAMAS, 2 butai, 2x4 kamb., atskiri šild., modernios vonios, naujas garažas. \$13,900.
6 KAMB. MODERNUS MŪRAS, nauja vonia, kab. virtuvė, naujas gazo šild., arti M. Parko. \$17,950.
2 BUTŲ NAMAS, 2 po 6, central. gazo šildymas. \$21,500.
7 KAMBARIŲ MŪRAS, gazo šildymas, platus lotas, 55 ir Kedzie. — \$14,200.
NAUJAS 5 1/2 KAMBARIŲ MŪRAS. Modernus. Arti mūsų. \$17,000.
4 KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildymas, garažas. 55 ir Pulaski. \$17,000.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS, 2 vonios, 60 pėdų lotas, 2 mūro garažai. 64 ir Pulaski. \$35,000.
6 KAMBARIŲ NAMAS, naujas gazo šildymas, garažas. 65 ir California. \$14,900.
2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, sausas rūšys. Garažas. Arti ofiso. \$27,900.
4 BUTŲ MŪRAS. Naujas gazo šildymas. Apie \$5,000 nuomos. 55 ir California. \$39,500.
3 LOTAI, šalia Marquette Parko. Tinka apartamentiniam namui statyti. \$16,000.
NAUJA TAVERNA ir butas Marquette Parke. \$43,000.

VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.
K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ ISPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE
BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL — REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

TURIME SIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VAKARINIŠIUOSE PRIEMIESČIUOSE. MŪSU ISTAIGOJE JŪS GALITE IŠSIRINKTI JŪMS PATINKAMĄ NUOSAVYBĖS IR KATALOGO. VIENINTELIAI IS LIETUVIŲ PRIKLAUSOME PRIE M. L. S.

ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET CICERO, ILLINOIS 60650
Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

DIDZIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS
• APDRAUDA • NOTARIJATAS •
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

PERKAME PARDUODAME, MAI-NOME įvairius dydžio namus visur. Parpiname paskola, visokeriopa apdrauda, veikia not. atst.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

PARDUODAMAS 2 butų po 6 kamb. mūrinis namas, pardavimo priežastis — senatvė. Kaina apie \$22,000. Dėl smulkesnių informacijų skambinti tel. BE 8-7366.

RICTION PARK, ILL.
Near Park Forest—by owner, 3 bedroom brick ranch, on 9x10 acre. Sacrificing for immediate sale this week. Must see to appreciate a real bargain. Call owner, in West Allis, Wisconsin (are code 414-321-8913) or Chicago PI 8-2686 for further information.

FOR SALE — HOUSES
PARK FOREST sale by owner \$16,100 3 bedroom ranch, recently decorated. Custom ceramic bath, wood tone cabinets, new enamel in kitchen, side drive, coner. patio; flowering shrubs; Will County taxes; walk to schools, medical center, stores. Will sell appliances, drapes, carpeting. Phone 748-9143. 104-9

LIETUVIŲ GYVENAMOJ APYLINKĖJ, savininkas parduoda medinį, apkalta, 2 butų namą, 2x4 kamb., gazo puč. oro šild., 2 auto garažas, arti 73rd ir Western.
Kaina \$15,500.
Telef. GR 6-6991

SAVININKAS PARDUODA 3 mieg. mūrinį ranch, gazo šild., alum. antrių, 2 butų namą, 2x4 kamb., 2 auto garažas, sklypas 60x167, arti mokyklų, bažnyčių, savininkas turi kitur išsikelti. Priims rimta pasiūlymą, 8541 State Rd., South Stickney. Dėl susitarimo skambinti tel. 636-4976.

LOWELL, INDIANA
Sale by owner 3 bedroom ranch home, attached 30x40 room, garage, barn, evergreens 3 1/2 acres. Must have self cnsh. \$16,500 or best offer.
Open house weekends.
RURAL ROUTE 2
Area code 219 — 696-8169.

TAVERN AND BUILDING for sale, 5 rooms, 3 bedrooms, garage, Brighton Park location. Tel. YA 7-5275.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMI DU BUTAI: 3 kambarių ir kitas 4 kambarių, suaugusiems (be vaikų). Skambinti bet kurio laiku tel. FR 6-1810.

ISNUOMOJAMAS 2 kamb. butas su vonia, Brighton Parke. — VI 7-4592

LIKERIO IR MAISTO KRAUTUVĖ, gražus namas su 4 kamb. butu, didelis gražus aptvertas sklypas, graži krautuvės patalpa, daug galimumų plėsti bizni, ramioje lietuvių kolonijoje — Brighton Parke. Proga darbšties lietuviams.

ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTOR
rengiu naujus ir perstatau senus v. su rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaitėjimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447
HEATING CONTRACTORS

ISTatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442
JUOZAS ZEMAITIS — OL 5-0412
VICTOR SKADĖ — ST 8-9272

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudąkome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, viskas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
[kainavimas veitui, kreipkitės bet kada